

EUAA/MB/2024/070

**Sklep upravnega odbora št. 161
z dne 13. marca 2024**

**o vzpostavitvi skupne metodologije za mehanizem spremljanja operativne in tehnične uporabe
skupnega evropskega azilnega sistema**

UPRAVNI ODBOR JE –

OB UPOŠTEVANJU Uredbe (EU) 2021/2303 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2021 o Agenciji Evropske unije za azil¹ (v nadaljnjem besedilu: uredba o EUAA) in zlasti členov 14(2) in 41(1)(x) Uredbe,

OB UPOŠTEVANJU NASLEDNJEGA:

- 1) V skladu s členom 14(1) uredbe o EUAA bi morala agencija v tesnem sodelovanju s Komisijo vzpostaviti mehanizem spremljanja za namene spremljanja operativne in tehnične uporabe skupnega evropskega azilnega sistema (CEAS), da bi preprečila ali prepoznala morebitne pomanjkljivosti v azilnih in sprejemnih sistemih držav članic in da bi ocenila njihovo zmogljivost in pripravljenost za obvladovanje razmer nesorazmernega pritiska z namenom povečanja učinkovitosti teh sistemov.
- 2) V skladu s členom 14(2) uredbe o EUAA upravni odbor na predlog izvršnega direktorja in ob posvetovanju s Komisijo določi skupno metodologijo za mehanizem spremljanja. Skupna metodologija vključuje objektivna merila, po katerih se izvaja spremljanje, opis metod, postopkov in orodij za mehanizem spremljanja, kot so praktične ureditve za obiske na kraju samem, vključno z obiski, napovedanimi v kratkem roku, ter pravili in načeli za oblikovanje skupin strokovnjakov.
- 3) V skladu s členom 14(2) uredbe o EUAA je bilo s Komisijo prek dvostranskih izmenjav in v pisni obliki opravljeno posvetovanje o vzpostavitvi mehanizma spremljanja.
- 4) Svetovalna skupina za spremljanje, ki jo sestavljajo predstavniki držav članic in Komisije ter Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (UNHCR) kot opazovalca, njeno delo pa usklajuje agencija, je bila ustanovljena 22. februarja 2023. Cilj je bil zagotoviti tehnično strokovno znanje pri pripravi skupne metodologije po obsežnih razpravah o dokumentih na sedmih srečanjih in v pisnih predložitvah med aprilom 2023 in februarjem 2024.
- 5) Upravni odbor je 29. februarja 2024 organiziral tematsko srečanje na temo spremljanja, na katerem je bil dosežen dogovor o predlagani metodologiji spremljanja.

¹ Uredba (EU) 2021/2303 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2021 o Agenciji Evropske unije za azil in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 439/2010 (UL L 468, 30.12.2021, str. 1).

- 6) V skladu s členom 41(1)(x) uredbe o EUAA upravni odbor sprejme sklep o določitvi skupne metodologije za mehanizem spremljanja —

SKLENIL:

Člen 1
Metodologija spremljanja

Sprejme se skupna metodologija za mehanizem spremljanja operativne in tehnične uporabe skupnega evropskega azilnega sistema (CEAS), kot je priložena temu sklepu.

Člen 2
Mreža za spremljanje

Agencija v skladu z določbami iz poglavja 13 Priloge k temu sklepu vzpostavi mrežo za spremljanje, ki bo nadomestila svetovalno skupino za spremljanje, ustanovljeno 22. februarja 2023.

Člen 3
Preglednost

Ta sklep se objavi na spletni strani agencije.

Člen 4
Začetek veljavnosti in pregled

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja. Ta sklep se pregleda, da se vključijo ustrezne zakonodajne spremembe in izkušnje, pridobljene v pilotni fazi.

V Valletti

Za upravni odbor

Podpis

Evelina Gudzinskaitė
Predsednica upravnega odbora

Priloga: Skupna metodologija za mehanizem spremljanja operativne in tehnične uporabe skupnega evropskega azilnega sistema

Priloga

Skupna metodologija za mehanizem spremljanja operativne in tehnične uporabe skupnega evropskega azilnega sistema

Kazalo

Kazalo	4
Kratice in okrajšave	6
Opredelitev pojmov	7
1 Uvod	9
1.1 Ozadje	9
1.2 Namen in področje uporabe mehanizma spremljanja	9
2 Vodilna načela	12
3 Postopek spremljanja	14
3.1 Vrste spremljanja	14
3.2 Faze spremljanja	14
3.3 Udeleženci, vloge in odgovornosti	17
4 Objektivna merila	19
4.1 Krovna objektivna merila	19
4.2 Objektivna merila za posamezno področje	21
5 Okvir za zbiranje in analizo informacij	24
5.1 Ključni elementi za zbiranje in analizo informacij	24
5.2 Viri informacij za namene spremljanja	25
6 Orodja za namen mehanizma spremljanja	29
6.1 Vprašalnik za državo članico	29
6.2 Vzorčenje primerov	30
6.3 Orodja za obisk na kraju samem	34
7 Oblikovanje ugotovitev iz spremljanja in priporočil	37
7.1 Poročilo o spremljanju	37
7.2 Ugotovitve	38
7.3 Priporočila	39
7.4 Politika razširjanja poročila o spremljanju	40
8 Postopkovni vidiki spremljanja	41
8.1 Pravila in načela za ustanovitev skupin strokovnjakov	41

8.1.1 Sestava skupin strokovnjakov	41
8.1.2 Sestava in velikost skupin strokovnjakov	42
8.1.3 Ustanovitev skupine strokovnjakov	44
8.1.4 Vzpostavitev seznama za spremljanje	45
8.1.5 Splošna merila za imenovanje strokovnjakov držav članic na seznam za spremljanje	45
8.1.6 Usposabljanje, izbor in imenovanje v skupine strokovnjakov	46
8.1.7 Izvajanje	47
8.2 Praktična navodila za obisk na kraju samem	47
8.2.1 Splošna pravila za organizacijo obiskov na kraju samem	47
10 Posebni okvir za ad hoc spremljanje	53
11 Program spremljanja: struktura in merila za razvrščanje v skupine	56
11.1 Spremljanje držav: združevanje držav članic v skupine	57
11.2 Tematsko spremljanje: letni program tematskega spremljanja	57
11.3 Ad hoc spremljanje	58
12 Varstvo osebnih podatkov za namene mehanizma spremljanja	59
13 Vloga mreže za spremljanje	60
14 Pregled metodologije spremljanja	61

Kratice in okrajšave

APD	direktiva o azilnih postopkih (prenovitev)— Direktiva 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (prenovitev)
CEAS	skupni evropski azilni sistem
države članice	države članice Evropske unije
dublinska uredba	Uredba (EU) No 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (prenovitev)
EU	Evropska unija
EUAA	Agencija Evropske unije za azil
Komisija	Evropska komisija
metodologija	skupna metodologija za mehanizem spremljanja
MoNet	mreža za spremljanje
nacionalni koordinator	nacionalni koordinator spremljanja
OCD	organizacije civilne družbe
RCD (prenovitev)	direktiva o pogojih za sprejem (prenovitev) – Direktiva 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (prenovitev)
UNHCR	Visoki komisariat Združenih narodov za begunce
uredba o EUAA	Uredba (EU) 2021/2303 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2021 o Agenciji Evropske unije za azil in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 439/2010

Opredelitev pojmov

Za namene metodologije spremljanja:

metodologija spremljanja pomeni „skupno metodologijo za mehanizem spremljanja, ki vključuje objektivna merila, po katerih se izvaja spremljanje, opis metod, postopkov in orodij za mehanizem spremljanja, kot so praktične ureditve za obiske na kraju samem, vključno z obiski, napovedanimi v kratkem roku, ter pravila in načela za oblikovanje skupin strokovnjakov“ (člen 14(2) uredbe o EUAA);

izvajanje spremljanja pomeni izvajanje v okviru mehanizma spremljanja, ki zajema „operativno in tehnično uporabo vseh vidikov CEAS države članice [spremljanje države] ali tematskih ali posebnih vidikov CEAS glede vseh držav članic [tematsko spremljanje] ali se izvaja na pobudo EUAA ali na zahtevo Komisije, kadar obstajajo resni pomisleki glede delovanja azilnega ali sprejemnega sistema države članice [ad hoc spremljanje]“ (člen 15(1) uredbe o EUAA);

spremljanje države pomeni spremljanje, ki zajema „operativno in tehnično uporabo vseh vidikov CEAS v posamezni državi članici“ (člen 15(1)(a) uredbe o EUAA);

ad hoc spremljanje pomeni spremljanje, „kadar na podlagi analize informacij o stanju na področju azila iz člena 5 uredbe o EUAA obstajajo resni pomisleki glede delovanja azilnega ali sprejemnega sistema države članice, agencija začne spremljanje na lastno pobudo, v posvetovanju s Komisijo ali na zahtevo Komisije (člen 15(2) uredbe o EUAA);

tematsko spremljanje pomeni spremljanje, ki se osredotoča na tematske ali posebne vidike CEAS glede vseh držav članic (člen 15(1)(b) uredbe o EUAA);

koordinator spremljanja EUAA pomeni uslužbenca EUAA, ki deluje kot koordinator izvajanja spremljanja države ali tematskega spremljanja;

nacionalni koordinator spremljanja pomeni glavnega predstavnika države članice in namestnika, ki usklajujeta spremljanje in delujeta kot glavni kontaktni točki mreže za spremljanje;

program spremljanja pomeni program, v katerem je navedeno, kateri azilni in sprejemni sistemi držav članic se spremljajo določeno leto. Program spremljanja zagotovi, da se vsaka država članica spremlja vsaj enkrat v vsakem petletnem obdobju“ (člen 15(1) uredbe o EUAA). Program spremljanja zajema spremljanje držav in tematsko spremljanje;

cikel spremljanja pomeni petletno obdobje, v katerem se spremljanje države izvede vsaj enkrat za vse države članice (člen 15(1) uredbe o EUAA);

skupina strokovnjakov pomeni skupino, ki jo izvršni direktor ustanovi za namene spremljanja in jo sestavljajo „strokovnjaki agencije, Komisije in po potrebi držav članic ter, v vlogi opazovalcev, UNHCR“ (člen 47(5)(p) uredbe o EUAA);

obisk na kraju samem pomeni obisk države članice, ki se pregleduje, in ga skupine strokovnjakov opravijo za namene spremljanja (člen 14(5));

obisk, napovedan v kratkem roku pomeni obisk na kraju samem, ki se opravi za namene ad hoc spremljanja v skladu s členom 15(2) uredbe o EUAA. „V primeru obiskov, napovedanih v kratkem roku, izvršni direktor zadevno državo članico obvesti 72 ur vnaprej“ (člen 14(7) uredbe o EUAA);

seznam za spremljanje pomeni seznam strokovnjakov držav članic, ki ga je za namene mehanizma spremljanja vzpostavila in ga upravlja EUAA.

1 Uvod

1.1 Ozadje

[Uredba o EUAA](#)² določa vzpostavitev mehanizma spremljanja (člena 14 in 15). V zvezi s tem upravni odbor EUAA na predlog izvršnega direktorja in ob posvetovanju z Evropsko komisijo določi skupno metodologijo za mehanizem spremljanja.

V ta namen je EUAA novembra 2022 začela oblikovati mehanizem spremljanja v okviru svojega programa za prehod. Za spodbujanje sodelovalnega pristopa pri razvoju metodologije je bila marca 2023 ustanovljena svetovalna skupina za spremljanje za posvetovanje o tehničnih vidikih mehanizma spremljanja. Svetovalna skupina za spremljanje, ki so jo sestavljali predstavniki držav članic, Evropske komisije in Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (UNHCR) kot opazovalca, je zagotovila povratne informacije o osnutkih dokumentov v pisni obliki in na sestankih, organiziranih med aprilom 2023 in februarjem 2024.

Metodologija določa objektivna merila za izvajanje spremljanja, opisuje metode, postopke in orodja za mehanizem spremljanja, zagotavlja okvir za zbiranje in analiziranje informacij za namene spremljanja ter obravnava postopkovne vidike, kot so ureditve za obiske na kraju samem in ustanovitev strokovnih skupin ter pravila in načela.

1.2 Namen in področje uporabe mehanizma spremljanja

Unija v skladu s členom 78 PDEU oblikuje skupno politiko o azilu, subsidiarni zaščiti in začasni zaščiti z namenom ponuditi ustrezen status vsem državljanom tretjih držav, ki potrebujejo mednarodno zaščito, in zagotoviti skladnost z načelom nevračanja. Ta politika mora biti v skladu z Ženevsko konvencijo z dne 28. julija 1951 in Protokolom z dne 31. januarja 1967 o statusu beguncev ter drugimi ustreznimi pogodbami. Cilj skupnega evropskega azilnega sistema (CEAS) je oblikovati skupno območje zaščite in solidarnosti v EU z vzpostavitvijo pravičnih in učinkovitih azilnih in sprejemnih postopkov, ki temeljijo na visokih standardih zaščite, preprečevanjem ali zmanjševanjem sekundarnih gibanj znotraj Unije in povečanjem medsebojnega zaupanja med državami članicami.

EUAA „spremlja operativno in tehnično uporabo CEAS z namenom nujenja pomoči državam članicam pri izboljšanju učinkovitosti njihovih azilnih in sprejemnih sistemov“ (člen 2(1)(q) uredbe o EUAA).

Uredba o EUAA (člena 14(1) in 14(2)) agenciji zagotavlja pooblastilo, da vzpostavi:

mehanizem spremljanja za namene spremljanja operativne in tehnične uporabe skupnega evropskega azilnega sistema (v nadaljnjem besedilu: spremljanje), da bi preprečila ali prepoznala morebitne pomanjkljivosti v azilnih in sprejemnih sistemih držav članic ter ocenila njihovo zmogljivost in pripravljenost za obvladovanje razmer nesorazmerne pritiska z namenom povečanja učinkovitosti teh sistemov.

² [Uredba \(EU\) 2021/2303](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2021 o Agenciji Evropske unije za azil in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 439/2010.

Mehanizem spremljanja zajema zlasti:

sistem za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 604/2013, postopke za mednarodno zaščito, uporabo meril za oceno potrebe po zaščiti ter vrsto zagotovljene zaščite, tudi v zvezi s spoštovanjem temeljnih pravic, zaščitnimi ukrepi za zaščito otrok in posebnimi potrebami oseb v ranljivem položaju;

razpoložljivost in usposobljenost osebja za prevajanje in tolmačenje ter usposobljenost osebja za učinkovito obravnavanje in upravljanje prošenj za azil, vključno z obravnavanjem pritožb, brez poseganja v neodvisnost sodstva in ob popolnem spoštovanju organizacije sodstva vsake države članice;

pogoje za sprejem, zmogljivost, infrastrukturo in opremo ter, kolikor je mogoče, finančna sredstva za sprejem.

Pomembno je opozoriti, da prenos določb o skupnem evropskem azilnem sistemu v nacionalno zakonodajo ne spada na področje uporabe mehanizma spremljanja EUAA. Komisija je pristojna za zagotavljanje, da se prenesena zakonodaja izvaja in da izpolnjuje zahtevani(-e) rok(-e). To odgovornost nosi izključno Evropska komisija.

Objektivna merila

Spremljanje se izvaja na podlagi objektivnih meril, ki so strukturirana v skladu z različnimi določbami CEAS in dopolnjena z nizom meril, povezanih s kontingentnim načrtovanjem in pripravljenostjo. Objektivna merila so predstavljena v [poglavju 4 Objektivna merila](#) te metodologije.

Geografsko področje uporabe

Uredba o EUAA je zavezujoča za vse države članice EU³ razen Dansko. V skladu z uvodno izjavo 63 Danska ni sodelovala pri sprejetju uredbe o EUAA in se zanjo ne uporablja.

Sodelovanje s pridruženimi državami, tj. Islandijo, Lihtenštajnom, Norveško in Švico, bo opredeljeno v sporazumih, sklenjenih z Unijo, v skladu z uvodno izjavo 65 in členom 34 uredbe o EUAA. Ti sporazumi bodo vključevali določbe v zvezi s sodelovanjem pri pobudah agencije, finančnimi prispevki, udeležbo na sejah upravnega odbora in osebjem.

Začetek veljavnosti

V skladu s členom 73 uredbe o EUAA se bodo določbe uredbe v zvezi z mehanizmom spremljanja začele uporabljati 31. decembra 2023, spremljanje pa bo sprva omejeno na posredovanje ugotovitev zadevni državi članici za pripombe.

³ Države članice so Avstrija, Belgija, Bolgarija, Hrvaška, Ciper, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francija, Nemčija, Grčija, Madžarska, Irska (po vključitvi), Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Slovenija, Španija in Švedska.

Začetek veljavnosti druge faze spremljanja – vključno s pripravo in predložitvijo priporočil v sprejetje s strani upravnega odbora, pošiljanjem priporočil Evropskemu parlamentu in obveščanjem Evropske komisije o izvajanju priporočil ter morebitnimi nadaljnjimi stopnjevanji v primeru neizpolnjevanja priporočil – je bil pogojen z nadomestitvijo Uredbe (EU) št. 604/2013 (dublinska uredba). Evropska komisija je v sporočilu EUAA pojasnila, da je treba nadomestitev razumeti kot datum začetka uporabe uredbe, ki nadomešča dublinsko uredbu.

2 Vodilna načela

V skladu z uredbo o EUAA (uvodna izjava 20 in člen 14) njen mehanizem spremljanja temelji na naslednjih načelih.

Usmerjenost v prihodnost

Spremljanje je usmerjeno v prihodnost, s ciljem preprečevanja, osredotočeno je na sedanje in prihodnje izzive, v smislu oblikovanja potreb po izboljšanju splošnega delovanja azilnih in sprejemnih sistemov ter v smislu ocenjevanja zmogljivosti in pripravljenosti držav članic za obvladovanje razmer nesorazmernega pritiska. S spremljanjem se oceni, ali ukrepi, ki so jih sprejele države članice, ustrezajo namenu preprečevanja pomanjkljivosti in pripravljenosti na primere povečanega ali nesorazmernega pritiska.

Med spremljanjem se prepoznajo tudi dobre prakse, ki se jih deli z vsemi drugimi državami članicami.

Vsa priporočila, ki izhajajo iz ugotovitev, so konkretna in realistična ter upoštevajo dejanske razmere in okoliščine v zadevni državi članici ter zahteve, ki izhajajo iz CEAS, *med drugim* pomoč EUAA.

Celovitost in ustreznost

Spremljanje je „celovito“ (uvodna izjava 20 uredbe o EUAA). Zajema vse vidike CEAS, pri čemer med drugim upošteva spoštovanje temeljnih pravic, zaščitne ukrepe za zaščito otrok in posebne potrebe oseb v ranljivem položaju.

Vse ocene se izvajajo na podlagi niza vnaprej določenih objektivnih meril (glejte [poglavje 4 Objektivna merila](#)). Objektivna merila celovito pokrivajo različna področja CEAS. Za mehanizem spremljanja bo v njegovem celovitem okviru prednostna naloga obravnava morebitnih pomanjkljivosti z večjim vplivom na operativno in tehnično uporabo CEAS, da se zagotovi ustreznost ugotovitev, osredotočenih na sedanje in morebitne izzive. Prednost ima zlasti ocena ugotovitev z večjim vplivom na:

1. uspešnost in učinkovitost azilnih in sprejemnih sistemov na nacionalni ravni⁴ (individualna, nepristranska in pravična presoja prošnje v razumnih rokih);
2. pripravljenost za obvladovanje razmer nesorazmernega pritiska na nacionalni ravni;
3. delovanje sistema CEAS kot celote v povezavi z morebitnimi pomanjkljivostmi, ugotovljenimi v pregledovani državi članici;
4. temeljne pravice zadevnih oseb, zaščitni ukrepi za zaščito otrok in posebne potrebe oseb v ranljivem položaju.

Ni vmešavanja v pristojnost države članice, da odloča o posameznih prošnjah za mednarodno zaščito.

⁴ V tej metodologiji izraz „nacionalna raven“ zajema vse ravni nacionalne organizacije: centralne, zvezne regionalne in lokalne organe, odvisno od njihovih pristojnosti v zvezi z izvajanjem skupnega evropskega azilnega sistema.

Sodelovanje in preglednost

Spremljanje se izvaja v tesnem sodelovanju in ob popolni preglednosti z zadevno državo članico, kar zagotavlja, da so države članice redno obveščene o obsegu, dejavnostih in ugotovitvah spremljanja ter informacijah, na katerih temeljijo ugotovitve. V skladu s členom 14(7) uredbe o EUAA države članice „sodelujejo z agencijo, vključno z omogočanjem vseh obiskov na kraju samem, ki se izvajajo za namene spremljanja“. To vključuje zlasti zagotavljanje, da ima skupina za spremljanje dostop do zahtevanih informacij, ključnega osebja in ustreznih lokacij v skladu z objektivnimi merili. Ugotovitve spremljanja se v skladu s členom 15(3) uredbe o EUAA pošljejo zadevni državi članici za pripombe.

Objektivnost in natančnost

Ugotovitve spremljanja EUAA temeljijo na dokazih, informacije se zbirajo sistematično in iz najrazličnejših virov, kot je opredeljeno v metodologiji. To pomeni analizo velikih količin kvalitativnih in kvantitativnih informacij različnih deležnikov v skladu z Uredbo (EU) 2019/1896 za zagotovitev popolnega, uravnoveženega in objektivnega pristopa. Informacije se zbirajo in skrbno proučijo glede na vnaprej določena objektivna merila, ki jih oblikuje agencija EUAA, pri čemer se upoštevajo operativni standardi, kazalniki, smernice in najboljše prakse (člen 13(6) uredbe o EUAA).

Kar zadeva prispevke držav članic se v največji možni meri uporabljajo informacije, ki so na voljo v agenciji, da bi se izognili podvajanju zahtevkov. Prejete informacije bodo zbrane, analizirane, navzkrižno preverjene z državo članico in kritično ocenjene v skladu z metodologijo.

3 Postopek spremljanja

Skupna metodologija spremljanja je zasnovana na enotnem splošnem postopku, ki se uporablja za vse vrste spremljanja, kot je predstavljeno v nadaljevanju.

3.1 Vrste spremljanja

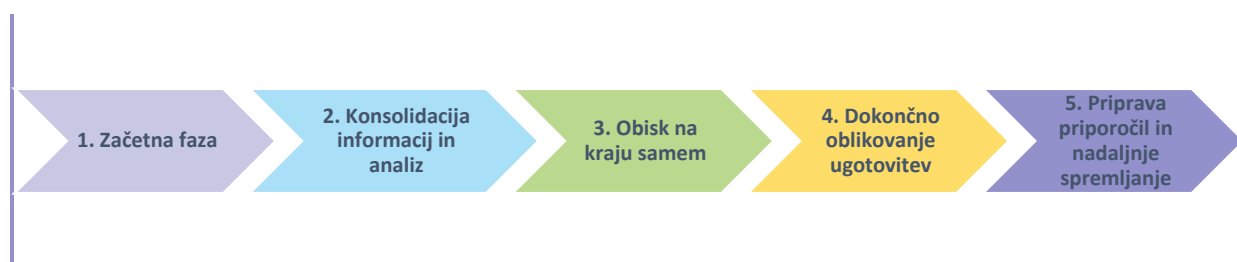
Mehanizem spremljanja EUAA zajema tri vrste spremljanja na podlagi njihovega področja uporabe:

- **spremljanje držav**, ki zajema operativno in tehnično uporabo vseh vidikov CEAS v določeni državi članici (člen 14 in člen 15(1)(a));
- **tematsko spremljanje**, ki zajema tematske ali posebne vidike CEAS glede vseh držav članic (uvodna izjava 22, člen 15(1)(b));
- **ad hoc spremljanje**, kadar na podlagi analize informacij o stanju na področju azila iz člena 5 obstajajo resni pomisleki glede delovanja azilnega ali sprejemnega sistema države članice. V tem primeru agencija začne spremljanje na lastno pobudo, v posvetovanju s Komisijo ali na zahtevo Komisije. (člen 15(2)).

3.2 Faze spremljanja

Da bi omogočili učinkovito načrtovanje in organizacijo, je vsako spremljanje sestavljeno iz petih glavnih faz, ki so opisane v nadaljevanju. Za tematsko in ad hoc spremljanje so lahko v skladu z načelom sorazmernosti potrebne prilagoditve.

Slika 1. Faze spremljanja

Vir: EUAA

Začetna faza: Izvedene so vse potrebne priprave za pravočasno organizacijo spremljanja, vključno z zbiranjem informacij in organizacijo obiska na kraju samem. Informacije se zbirajo v skladu z okvirom za zbiranje informacij (glejte [poglavje 5 Okvir za zbiranje in analizo informacij](#)). Država članica je obveščena o obsegu spremljanja in prejme uradno zahtevo za predložitev informacij prek **vpisalnika za spremljanje države članice** (glejte [6.1 Vprašalnik za državo članico](#)) ter za pripravo primerov za analizo vzorca primerov (glejte [6.2 Vzorčenje primerov](#)). Da bi bilo izpolnjevanje vpisalnika čim lažje, bo EUAA vsakemu vprašanju, kolikor je to mogoče, skupaj z viri priložila vse ustrezne informacije, ki jih je že zbrala, ob polnem spoštovanju okvira za zbiranje informacij. To bo državi članici omogočilo, da se

pri odgovoru na vprašanje sklicuje na razpoložljive informacije tako, da jih dopolni, popravi, posodobi ali potrdi njihovo veljavnost. Ustrezne informacije se zbirajo od vseh deležnikov.

Pripravi se podlaga za sestavo skupine strokovnjakov (glejte [8.1 Pravila in načela za ustanovitev skupin strokovnjakov](#)).

Konsolidacija informacij in analiz: vse prejete informacije se konsolidirajo in analizirajo glede na organizacijo obiska na kraju samem (glejte [poglavje 5 Okvir za zbiranje in analizo informacij](#)). Z državo članico se posvetuje o osnutku dnevnega reda za obisk na kraju samem. Organiziran bo pripravljalni sestanek za nadaljnjo izmenjavo praktičnih vidikov v zvezi z obiskom na kraju samem.

Obisk na kraju samem Agencija lahko izvaja obiske na kraju samem za namene spremljanja. Agencija opravi obiske, napovedane v zadnjem trenutku, samo za namene člena 15(2). Skupina strokovnjakov med obiskom na kraju samem oceni operativno in tehnično uporabo CEAS v zadevni državi članici na podlagi sistematičnega zbiranja in temeljite analize ustreznih informacij (glejte [8.2 Praktična navodila za obisk na kraju samem](#)). Povprečno trajanje obiska na kraju samem je lahko od enega do deset delovnih dni, odvisno od obsega spremljanja. Država članica sodeluje z agencijo in podpira skupino strokovnjakov pri njenih pooblastilih glede ocenjevanja postopkov in dejavnosti na področjih, ki jih je treba spremljati, v skladu z uredbo o EUAA.

Dokončno oblikovanje ugotovitev: Izvršni direktor pošlje ugotovitve spremljanja zadevni državi članici, da ta poda pripombe in kadar je ustrezno navede tudi svoje potrebe (glejte [7.2 Ugotovitve](#)).

Priprava priporočil in nadaljnje spremljanje (ko se aktivira): Izvršni direktor na podlagi ugotovitev in ob upoštevanju pripomb zadevne države članice ter ob posvetovanju s Komisijo pripravi osnutek priporočil. Izvršni direktor pošlje osnutek priporočil zadevni državi članici, da ta poda pripombe (glejte [7.3 Priporočila](#)).

Slika 2. Faze in časovni okvir spremljanja

	1. Začetna faza	2. Konsolidacija informacij in predhodna ocena	3. Obisk na kraju samem – ocena	4. Dokončno oblikovanje ugotovitev	5. Priprava priporočil in nadaljnje spremljanje
Časovni okvir	Mesec 0–3	Mesec 3–5,5	Mesec 5,5–6	Mesec 6–7,5	Mesec 7,5–9
Opis	<p>Izvedeni so vsi potrebni pripravljalni koraki za zagotovitev pravočasne organizacije spremljanja in zbiranja informacij od vseh deležnikov.</p> <p>Uradni zahtevek se pošlje državi članici.</p>	<p>Informacije so konsolidirane. Opredeljene so vrzeli in opravljena je analiza, da se skupinam strokovnjakov zagotovijo strukturirane informacije.</p> <p>Organizira se pripravljalni sestanek z državo članico.</p>	<p>Skupina strokovnjakov po potrebi opravi obisk na kraju samem in izvede ustrezno oceno.</p>	<p>Izvršni direktor pošlje ugotovitve v zvezi s postopkom spremljanja zadevni državi članici, da ta poda pripombe. Poročilo je dokončano.</p>	<p>Priporočila so pripravljena in dokončana v skladu s členom 15.</p>

Vir: EUAA

3.3 Udeleženci, vloge in odgovornosti

V uredbi o EUAA so opredeljene vloge in odgovornosti vseh deležnikov v zvezi z mehanizmom spremljanja.

EUAA

V različnih pravnih določbah so opisane pristojnosti **izvršnega direktorja EUAA**. Izvršni direktor zlasti ustanovi skupine strokovnjakov za namen spremljanja, začne spremljanje v skladu s členom 15(2) ter ugotovitve in osnutke priporočil predloži zadevni državi članici in nato upravnemu odboru (člen 47(5)(p) do (r)). Izvršni direktor o vsakem takem obisku dovolj zgodaj obvesti zadevno državo članico. V primeru obiskov, napovedanih v kratkem roku, izvršni direktor zadevno državo članico obvesti 72 ur vnaprej (člen 14(7)).

Agencija nadzoruje postopek spremljanja in nadaljnje dejavnosti. V okviru agencije je za izvajanje ustreznih nalog določena posebna enota (**enota za spremljanje**).

V države članice bodo napoteni **uradniki za zvezo EUAA**. Uredba o EUAA določa, da **uradniki za zvezo** redno poročajo izvršnemu direktorju o stanju na področju azila v zadevni državi članici in njenih zmogljivostih za učinkovito upravljanje azilnega ali sprejemnega sistema. Kadar poročila uradnika za zvezo izvršnemu direktorju vzbujajo pomisleke glede enega ali več vidikov, pomembnih za zadevno državo članico, se ta poročila upoštevajo za namene mehanizma spremljanja in se pošljejo zadevni državi članici (člen 7(4)).

Upravni odbor EUAA na predlog izvršnega direktorja in ob posvetovanju s Komisijo določi skupno metodologijo za mehanizem spremljanja (člen 14(1)), program (člen 15(1)) in priporočila na podlagi spremljanja (člen 15(4)).

Evropska komisija

Komisija tesno sodeluje z agencijo EUAA pri vzpostavitvi mehanizma spremljanja (člen 14(1)). Komisija med drugim sodeluje v skupini strokovnjakov (člen 47(5)(p)), agencija pa se z njo posvetuje o metodologiji, programu in pripravi osnutkov priporočil. „Kadar na podlagi analize informacij o stanju na področju azila iz člena 5 obstajajo resni pomisleki glede delovanja azilnega ali sprejemnega sistema države članice, agencija začne spremljanje na lastno pobudo, v posvetovanju s Komisijo ali na zahtevo Komisije.“ (Člen 15(2)) Če država članica ne izvaja ukrepov iz priporočil agencije, je Komisija odgovorna za nadaljnje spremljanje (člen 15(5–7)).

Države članice

Metodologija spremljanja temelji na pristopu sodelovanja med EUAA in državami članicami EU. Države članice agenciji na njeno zahtevo zagotovijo informacije o vidikih CEAS, ki jih zajema mehanizem spremljanja, in o svojem kontingentnem načrtovanju za ukrepe, ki jih je treba sprejeti za obvladovanje morebitnega nesorazmernega pritiska na njihov azilni ali sprejemni sistem (člen 14(6)).

Uredba predvideva, da strokovnjaki iz držav članic po potrebi sodelujejo v skupinah strokovnjakov (člen 47(5)(p)).

Države članice sodelujejo z agencijo med drugim tako, da omogočijo kakršen koli obisk na kraju samem, opravljen za namene spremljanja. Države članice predložijo pripombe k ugotovitvam in priporočilom.

Po sprejetju metodologije bo vzpostavljena **mreža za spremljanje (MoNet)**, ki jo bodo sestavljali nacionalni koordinatorji spremljanja (glejte [13 Vloga mreže za spremljanje](#)).

Nacionalni koordinator spremljanja (v nadaljnjem besedilu: nacionalni koordinator) deluje kot koordinator države članice in glavna kontaktna točka za spremljanje, in sicer v zvezi z zbiranjem informacij, komuniciranjem z nacionalnimi organi in izvajalskimi partnerji ter nadaljnjim ukrepanjem na podlagi ugotovitev in priporočil. Nacionalni koordinator sodeluje z EUAA pri pripravi obiska na kraju samem, se po potrebi poveže z ustreznimi organi in/ali organizacijami, da se določi ustrezno osebje, zagotovi dostop do prostorov in drugih lokacij, kot je navedeno v dnevnem redu obiska, ter zagotovi pomoč pri vseh praktičnih pripravah (glejte [8.2 Praktične navodila za obisk na kraju samem](#)). Nacionalni koordinator lahko spremlja skupino strokovnjakov. Nacionalni koordinator sodeluje na sestankih z nacionalnimi organi. Država članica lahko imenuje nadomestnega nacionalnega koordinatorja.

UNHCR

Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR) je del skupine za spremljanje kot opazovalec (uvodna izjava 24). UNHCR je izrecno naveden tudi kot vir informacij v okviru zbiranja informacij za namene mehanizma spremljanja (člen 14(4)).

4 Objektivna merila

EUAA izvaja spremljanje glede na objektivna merila, ki kažejo **pričakovane rezultate** operativne in tehnične uporabe posameznega vidika CEAS ob upoštevanju splošnih ciljev mehanizma spremljanja EUAA.

Objektivna merila so strukturirana v skladu z različnimi določbami CEAS in dopolnjena z nizom meril, povezanih s kontingentnim načrtovanjem in pripravljenostjo. Vključujejo splošna merila, ki se nanašajo na vsa področja CEAS (sprejemni sistem, azilni postopek in dublinski postopek, vključno s pritožbenimi postopki ob popolnem spoštovanju neodvisnosti sodstva) ter kontingentno načrtovanje in pripravljenost, pa tudi tri sklope meril za posamezna področja.

Objektivna merila so oblikovana na **makro ravni**, zlasti zato, da se upoštevajo posebnosti nacionalnih sistemov in okoliščine ter da se državam članicam zagotovi pregled nad tem, **kateri operativni postopki** se bodo spremljali. Objektivna merila je treba brati skupaj s pravnimi določbami CEAS, v primeru negotovosti pa imata vedno prednost pravno besedilo CEAS in njegova razlaga s strani Sodišča Evropske unije. Vsa objektivna merila bodo ocenjena z vidika spoštovanja **temeljnih pravic**, vključno z nediskriminacijo, spoštovanjem zasebnega in družinskega življenja ter zaščito otrok, in primarnega upoštevanja največje koristi otroka.

V primeru pravnih sprememb CEAS bo morda moral upravni odbor EUAA objektivna merila pregledati.

Objektivna merila so razvrščena v skupine glede na posamezna tematska področja in so ustrezno kodirana.

4.1 Krovna objektivna merila

Prva dva sklopa objektivnih meril sta **krovna**: nanašata se na vsa področja skupnega evropskega azilnega sistema in se bosta uporabljala prečno v vseh postopkih.

Institucionalni okvir

- OVR1. Države članice so vzpostavile delujoče azilne in sprejemne sisteme, ki vključujejo **upravne strukture in postopke**, namenjene zagotavljanju, da so objektivna merila izpolnjena in vzdrževana na dosleden in zanesljiv način, vključno z ustreznimi smernicami, nadzornimi mehanizmi in učinkovitimi mehanizmi za zagotavljanje kakovosti.
- OVR2. Azilni in sprejemni **postopki so učinkovito organizirani** z odpravo odvečnih ali podvojenih prizadevanj, optimizacijo uporabe obstoječega strokovnega znanja in virov, zmanjšanjem ozkih grl, podprti s funkcionalnim sistemom za vodenje zadev in ustrezno uporabo digitalnih podpornih orodij, da se zagotovi, da se postopki lahko prilagajajo spreminjajočim se okoliščinam in se lahko v času povečanega pritoka okrepijo.
- OVR3. V celotnem azilnem postopku, vključno s pritožbeno fazo, in sprejemnem sistemu so na voljo zadostne in ustrezne **kadrovske zmogljivosti** za učinkovito obravnavo in upravljanje primerov ter zagotavljanje ustreznih pogojev za sprejem, z jasnim opisom nalog in

- odgovornosti, ukrepi za podporo dobremu počutju osebja in učinkovitimi postopki za odkrivanje morebitnih ozkih grl ali pomanjkanja zmogljivosti.
- OVR4. Osebjem organov ali teles, odgovornih za izvajanje enega ali več vidikov CEAS, ima **zahtevane kompetence**, ki ustrezajo njihovim dolžnostim/nalogam in funkcijam, tudi z zagotavljanjem potrebnega in ustreznega usposabljanja in poklicnega razvoja, po potrebi pripravljenega na podlagi evropskega azilnega učnega načrta in ob ustreznem upoštevanju temeljnih pravic, posebnih postopkovnih in sprejemnih potreb ter največje koristi otroka.
- OVR5. Azilni in sprejemni sistemi se organizirajo in izvajajo ob polnem spoštovanju načela **zaupnosti**, kot je opredeljeno v nacionalnem pravu, in v skladu z ustreznimi zakoni o varstvu podatkov.
- OVR6. Med azilnimi in sprejemnimi postopki se prosilce v ranljivem položaju učinkovito prepozna, kvalificirano in usposobljeno osebje pravočasno oceni njihove **posebne postopkovne potrebe in potrebe glede sprejema** ter se nanje ustrezno odzove, da se jim omogoči, da v celoti izkoristijo svoje pravice in izpolnijo obveznosti v okviru CEAS.
- OVR7. **Otroci brez spremstva** pravočasno in po potrebi pred osebnim razgovorom dobijo ustrezno usposobljenega zastopnika, ki jih zastopa in jim pomaga v azilnem postopku in sprejemnem sistemu v skladu z njihovimi največjimi koristmi. Zagotavljanje pogojev za sprejem in obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito izvaja osebje, ki ima potrebno znanje o otrokovih posebnih postopkovnih potrebah in potrebah glede sprejema ter pri tem prednostno upošteva njegove največje koristi.
- OVR8. V vseh ustreznih fazah azilnega postopka in v okviru sprejemnega sistema prosilec pravočasno prejme potrebne **informacije** o postopkih ter svojih pravicah in obveznostih. Informacije se zagotovijo v pisni in po potrebi ustni obliki, v jeziku, ki ga prosilec razume ali za katerega se upravičeno domneva, da ga razume, ter so prilagojene prosilčevim posebnim postopkovnim potrebam in potrebam glede sprejema.
- OVR9. Dostop prosilcev do **učinkovitega pravnega sredstva**, med drugim zoper odločbo o prošnji za mednarodno zaščito, vključno z odločbo o odvzemu mednarodne zaščite ali zavrnitvi ponovne obravnave, odločbo o predaji v skladu z dublinsko uredbo, odločbo o zavrnitvi, zmanjšanju ali prenehanju pravice do sprejema in odločbo o pridržanju, je zagotovljen s potrebnimi pravnimi in postopkovnimi informacijami, ki se prosilcu predložijo v zvezi s pritožbenim postopkom, dostopom do pravne pomoči in zastopanja ter pravočasnimi pritožbenimi postopki.

Sposobnost in pripravljenost za obvladovanje razmer nesorazmerne pritiska

- COP1. V **kontingentnih načrtih**, ki zajemajo azilne in sprejemne sisteme, so predvideni različni scenariji nesorazmerne pritiska. Za vsak posamezen scenarij so opredeljeni sprožilci zgodnjega opozarjanja, zagotovljene strategije odzivanja in nabora ukrepov, ki jih je treba sprejeti, ustrezni odgovorni akterji in časovni okviri, zlasti ukrepi, ki omogočajo hitro oceno potreb ter hitro napotitev ustreznega osebja in virov.
- COP2. Na lokalni, regionalni ali centralni ravni države je vzpostavljen **mehanizem nadzora**, ki omogoča zgodnje opozarjanje in pravočasno aktiviranje ustreznih ukrepov iz kontingentnega načrta, pri čemer so jasno opredeljene vloge in odgovornosti za zbiranje in ocenjevanje podatkov ter razširjanje ugotovitev zadevnim deležnikom.
- COP3. Kontingentne načrte poznajo in podpirajo vsi odgovorni akterji v verigi upravljanja migracij, vključujejo **jasen mehanizem odločanja in usklajevanja** med vsemi ustreznimi notranjimi in zunanjimi deležniki ter se redno ocenjujejo in posodablajo.
- COP4. Vzpostavljeni so **mehanizmi za povečanje sprejemnih zmogljivosti**, vključno z operativnimi postopki za vzpostavitev dodatnih sprejemnih zmogljivosti, ki omogočajo hitro nastanitev prosilcev ob upoštevanju ustreznih pogojev za sprejem.
- COP5. Vzpostavljeni so zaščitni ukrepi, ki zagotavljajo, da se v primerih nesorazmerne pritiska prepoznajo in ocenijo tudi **posebne postopkovne potrebe in potrebe glede sprejema** in zagotovi odziv nanje.

4.2 Objektivna merila za posamezno področje

Merila za posamezna področja se nanašajo na posebna področja skupnega evropskega azilnega sistema:

Azilni postopek

- ASY1. Osebe, ki želijo zaprositi za mednarodno zaščito, imajo učinkovit in pravočasen **dostop do azilnega** postopka, vključno s hitro in popolno registracijo vseh prošenj za mednarodno zaščito, kar je po potrebi podprto z zagotavljanjem informacij, dostopom do svetovanja, potrebnim tolmačenjem in izdajo dokumenta, ki potrjuje status prosilcev.
- ASY2. **Identiteta prosilcev** se učinkovito preveri, kjer je to mogoče, vključno z njihovim državljanstvom ali brezdržavljanstvom, ob upoštevanju raznolikih razmer v državah izvora in morebitne odsotnosti identifikacijskih dokumentov.
- ASY3. Vsakemu prosilcu se nudi možnost, da učinkovito utemelji svojo prošnjo med **osebnim razgovorom** v jeziku, ki ga razume, in ki se izvaja ob popolnem spoštovanju načela zaupnosti, z ustreznimi tehnikami razgovora in se zaključi s popolnim, zanesljivim in konkretnim poročilom ali prepisom razgovora.
- ASY4. **Razgovori z otroki** potekajo na njim primeren način, pri čemer se upošteva predvsem največja otrokova korist.
- ASY5. Uradne osebe, ki vodijo postopke in so odgovorne za obravnavo prošenj za mednarodno zaščito, imajo dostop do ustreznih, zanesljivih in posodobljenih **informacij o izvorni državi**

- ter do **strokovnih nasvetov**, vključno s psihološkimi in zdravstvenimi vprašanji ter vprašanji, povezanimi s posebnimi postopkovnimi jamstvi.
- ASY6. Obravnava se zaključí z **dobro obrazloženo odločbo** ali v primeru pozitivne odločitve dobro utemeljenim mnenjem, ki temelji na oceni ustreznih dokazov in oceni tveganja vseh sprejetih materialnih dejstev ter temeljiti pravni presoji, pri čemer se upoštevajo individualne okoliščine prosilca, razmere v izvorni državi ali varni tretji državi v času odločanja ter ustrezna skupna analiza in smernice EUAA.
- ASY7. Po potrebi se opravita zadostno raziskovanje in presoja **pomislov glede izključitve**, ki ju podpira učinkovito sodelovanje z organi kazenskega pregona ob ustreznem upoštevanju zaupnosti azilnega postopka.
- ASY8. Obravnava se pravočasno zaključí z ustrezno sporočeno odločitvijo.
- ASY9. **Postopki dopustnosti, pospešeni postopki in/ali postopki na meji** se po potrebi učinkovito izvajajo v predvidenih časovnih okvirih, ob polnem spoštovanju postopkovnih jamstev, vključno z zagotavljanjem ustreznih lokacij in zmogljivosti.
- ASY10. Kadar se pojavijo razlogi za **ponovno proučitev veljavnosti statusa mednarodne zaščite**, se ti učinkovito ugotovijo in ocenijo ob upoštevanju postopkovnih jamstev, ki jih potrebujejo upravičenci.

Pogoji za sprejem

- REC1. Prosilci imajo bodisi v naravi bodisi v obliki denarnih nadomestil ali bonov bodisi v kombinaciji vseh treh oblik dostop do zadostne in ustrezne **namestitve, hrane in oblačil ter drugih osnovnih neživilskih izdelkov**, pri čemer se ustrezno upoštevajo njihove posebne potrebe, vključno s potrebami otrok.
- REC2. **Dodelitev sprejemnih mest** prosilcem se izvede brez nepotrebnih zamud ob upoštevanju individualnih okoliščin prosilca, spoštovanja načela enotnosti družine in največje koristi otroka.
- REC3. Sprejemne zmogljivosti prosilcem omogočajo **ustrezen življenjski standard**, pri čemer se po potrebi upoštevajo njihove posebne potrebe glede sprejema, vključno z zadostnim prostorom, prostorom za igro otrok in sanitarijami, ter ob spoštovanju zasebnega in družinskega življenja ter svobode gibanja.
- REC4. Pristojni organi prosilcem olajšajo dostop do **osnovnih pravic in storitev**, vključno z izobraževanjem, dostopom do trga dela (če imajo do njega pravico) in potrebnim zdravstvenim varstvom.
- REC5. Sprejemne zmogljivosti so **učinkovito upravljane**, vključno z zagotavljanjem hišnega reda, kodeksa ravnanja za osebje in delujočega mehanizma za pritožbe.
- REC6. Organi za sprejem ohranjajo **nadzor** nad ravno zagotovljenih pogojev za sprejem in zagotavljajo, da se po potrebi sprejmejo učinkoviti nadaljnji ukrepi.
- REC7. Na voljo so **zadostne zmogljivosti**, infrastruktura, oprema in finančna sredstva, da so vsem prosilcem zagotovljeni ustrezni pogoji za sprejem.
- REC8. Vzpostavljeni so **ustrezni varnostni ukrepi** za prosilce in izvajalce v sprejemnih centrih, vključno z učinkovitim obvladovanjem kritičnih incidentov, pri čemer je posebna pozornost

- namenjena ženskam, otrokom in osebam, za katere lahko obstaja varnostno tveganje zaradi njihovega posebnega porekla ali profila.
- REC9. Prosilci imajo dostop do **pravnega in**, po potrebi **psihosocialnega zdravstvenega svetovanja**.
- REC10. Kadar so standardi **materialnih pogojev za sprejem nižji** od standardov, opisanih v direktivi o pogojih za sprejem (prenovitev), so takšni izjemoma, so ustrezno utemeljeni, dokumentirani in izvajani čim krajši čas, v vsakem primeru pa pokrivajo osnovne potrebe.
- REC11. Odločitve o **zmanjšanju ali preklcu materialnih pogojev za sprejem** so izjemne, ustrezno utemeljene, sorazmerne z namenom in sprejete ob popolnem upoštevanju postopkovnih zaščitnih ukrepov.
- REC12. Kakršna koli **uporaba pridržanja** se izvede, kadar je to potrebno, kot zadnja možnost, pri čemer se, kjer je ustrezno, uporabijo alternative pridržanju. Odločitve o pridržanju temeljijo samo na individualni presoji v skladu z direktivo o pogojih za sprejem (prenovitev), in sicer v skladu s postopkovnimi zaščitnimi ukrepi, pri čemer se upoštevajo posebne potrebe oseb v ranljivem položaju, zlasti otrok. Pridržanje poteka ob polnem spoštovanju pogojev pridržanja.

Opredelitev države članice, odgovorne za obravnavo prošnje za mednarodno zaščito

- DUB1. **Morebitni dublinski primeri se učinkovito prepoznajo** ter so podprti s pravočasnim odvzemom prstnih odtisov in njihovim posredovanjem v sistem Eurodac, pri čemer se v celoti spoštuje varstvo osebnih podatkov, ter s posodobitvijo sistema Eurodac po priznanju mednarodne zaščite, predaji, odstranitvi z ozemlja in po uporabi diskrecijske klavzule.
- DUB2. Dublinski postopki zadevnim osebam zagotavljajo učinkovito priložnost, da predstavijo pomembne informacije, vključno z družinskimi razmerji in odvisnimi družinskimi člani, vključno z **osebnim razgovorom**, razen če se uporablja eden od razlogov za opustitev, ki se vodi v jeziku, ki ga oseba razume ali za katerega se upravičeno domneva, da ga razume, in v katerem lahko komunicira.
- DUB3. **Enotnost družine** se zagotavlja v celotnem dublinskem postopku, zlasti pa se sprejmejo ustrezni ukrepi za identifikacijo družinskih članov otrok brez spremstva v drugih državah članicah, da bi jih ponovno združili v skladu s postopkovnimi jamstvi in ob upoštevanju največje koristi otroka.
- DUB4. Za določitev odgovorne države članice se opravi **popolna presoja**, pri čemer se upoštevajo vse razpoložljive informacije in predloženi dokazi ter osebne okoliščine prosilca in morebitno tveganje nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v odgovorni državi članici.
- DUB5. Vzpostavljen je sistem za upravljanje primerov, ki omogoča učinkovito obdelavo zahtevkov za sprejem, ponovni sprejem in informacije, odgovorov in obvestil, vključno z **nadzorom in učinkovitim spremljanjem** veljavnih rokov med postopkom pregleda.
- DUB6. Predaje v državo članico in iz nje se učinkovito izvajajo. Dodeli se zadostno število ustrezno usposobljenega osebja za pripravo in organizacijo predaj v skladu z dublinsko uredbo ter **ustrezne zmogljivosti na letališčih in mejnih prehodih**, da se zagotovi učinkovito izvajanje predaj v skladu z dublinsko uredbo.

5 Okvir za zbiranje in analizo informacij

Obseg zbiranja in analize informacij za namene spremljanja zajema vse vidike operativne in tehnične uporabe CEAS, kot je določeno v objektivnih merilih (glejte [poglavje 4 Objektivna merila](#)), da se zagotovi popoln, uravnotežen in objektivni pristop⁵.

5.1 Ključni elementi za zbiranje in analizo informacij

Zbiranje in analiza informacij sta osnova vsakega spremljanja.

Za zagotovitev celovitega in zanesljivega postopka zbiranja informacij je potreben **jasen in celovit popis** ustreznih udeležencev in organizacij na nacionalni ravni. V ta namen bo EUAA upoštevala tekoče delo, npr. na podlagi svojih tematskih mrež, uradnikov za zvezo (glejte zgoraj [3.3 Udeleženci, vloge in odgovornosti](#)), uradnika EUAA za temeljne pravice, ozaveščanja o razmerah, usposabljanja in operativnih dejavnosti itd. EUAA se lahko po potrebi posvetuje z državami članicami za opredelitev ustreznih deležnikov.

Poleg tega bo EUAA razvijala in vzdrževala stike z ustreznimi deležniki, ki so bistveni za učinkovito izvajanje mehanizma spremljanja, in sicer z nacionalnimi organi in institucijami ter ustreznimi medvladnimi organizacijami ali organi, prisotnimi na tem področju.

Zbiranje informacij za namene spremljanja mora biti **ciljno usmerjeno, specifično, ažurno in pravočasno** na podlagi določenih časovnih rokov. V ta namen bo EUAA pred vsakim spremljanjem obvestila zadevno državo članico in druge deležnike o pričakovanem postopku zbiranja informacij, obsegu, predlogah in časovnih okvirih.

EUAA prouči, primerja in skrbno preveri vse informacije, ki so jih zbrali vsi deležniki. Med zbiranjem informacij se **vse informacije ocenijo in ovrednotijo** glede na:

- objektivnost,
- ustreznost,
- doslednost, točnost in natančnost,
- veljavnost in kakovost z navzkrižnim preverjanjem, potrjevanjem in uravnoteženjem z informacijami iz drugih virov,

da se zagotovi celovitost vseh nadaljnjih analiz in ugotovitev.

Informacije, zbrane za namene spremljanja, lahko vključujejo kvalitativne in kvantitativne podatke, sodno prakso ter vzorec posameznih primerov za vzorčenje primerov – brez poseganja v pristojnost države članice v zvezi s posamičnim postopkom odločanja (glejte analitično [\(6.2 Vzorčenje primerov\)](#)). Da bi bilo izpolnjevanje vprašalnika čim lažje, bo EUAA vsakemu vprašanju, kolikor je to mogoče, skupaj z viri priložila vse ustrezne informacije, ki jih je že zbrala, ob polnem spoštovanju okvira za zbiranje

⁵ Glejte tudi evropskega varuha človekovih pravic, <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/166550>

informacij. To bo državi članici omogočilo, da se pri odgovoru na vprašanje sklicuje na razpoložljive informacije tako, da jih dopolni, popravi, posodobi ali potrdi njihovo veljavnost.

Vrsta informacij, ki jih je treba zbrati, bo opredeljena na podlagi objektivnih meril, na podlagi katerih se bo izvajalo spremljanje, v povezavi z ustreznimi standardi in kazalniki.

EUAA lahko organizira **srečanja** z ustreznimi deležniki v različnih fazah spremljanja, da bi zbrala dodatne informacije, zahtevala pojasnila in/ali preverila zbrane podatke.

Analiza podatkov, zbranih za namene spremljanja, bi morala temeljiti na **objektivnem in strogem pristopu**, ki zagotavlja, da se upoštevajo vsi ključni vidiki CEAS, vključno s spoštovanjem temeljnih pravic, zaščitnimi ukrepi za zaščito otrok, pri čemer se upoštevajo največje koristi, in posebne potrebe oseb v ranljivem položaju.

Informacije, zbrane od različnih deležnikov, bodo kritično ocenjene v skladu s skupno metodologijo s pisnim postopkom, sestanki in obiski na kraju samem. Informacije, na katerih temeljijo ugotovitve, bodo navedene v poročilu in po potrebi priložene poročilu. Zadevna država članica bo imela možnost, da predloži pripombe k ugotovitvam (glejte [7.2 Ugotovitve](#)).

5.2 Viri informacij za namene spremljanja

V skladu z uredbo o EUAA se spremljanje izvaja na podlagi informacij, ki jih zagotovi zadevna država članica, analize informacij o stanju na področju azila iz člena 5 in vzorčenja primerov. Poleg tega lahko EUAA upošteva informacije, ki so na voljo od ustreznih medvladnih organizacij ali organov, zlasti UNHCR, in drugih ustreznih organizacij na podlagi njihovega strokovnega znanja (člen 14(4)) ter svojih uradnikov za zvezo v državah članicah (uvodna izjava 12, člen 7(4)). Obiski na kraju samem (člen 14(5)) se opravijo za potrditev zbranih informacij in po potrebi za zbiranje dodatnih podatkov (glejte Orodja na kraju samem).

Informacije, ki jih zagotovi država članica

Spremljanje se izvaja predvsem na podlagi informacij, ki jih zagotovi zadevna država članica (člen 14(4)).

Informacije se lahko zagotovijo v pisni ali ustni obliki. Kar zadeva pisne prispevke, bo EUAA v posvetovanju z mrežo za spremljanje pripravila standardni **vprašalnik za države članice** za namene spremljanja, ki bo zajemal objektivna merila in dopolnjeval informacije, ki so agenciji že na voljo. Več informacij je na voljo na [6.1 Vprašalnik za državo članico](#). EUAA lahko zbira informacije tudi z organizacijo sestankov v okviru priprav na obisk na kraju samem ali med samim obiskom.

Kadar drugi deležniki dejavno sodelujejo kot izvajalci v azilnem ali sprejemnem sistemu, npr. s prenosom pooblastil na druge akterje, razporejanjem ali napotitvijo osebja s strani medvladnih organizacij ali organov (npr. UNHCR) in/ali agencij EU, partnerstva z drugimi deležniki itd., lahko agencija EUAA pridobi dodatne informacije tako, da s temi izvajalskimi partnerji stopi v stik na sestankih, po potrebi ob usklajevanju z državo članico.

Informacije, ki so na voljo EUAA

EUAA stalno zbira, analizira in razširja informacije o stanju na področju azila v EU, hkrati pa zagotavlja stalno in operativno podporo (npr. izmenjavo informacij, informacije in analize, usposabljanje, druge vrste tehnične pomoči itd.). EUAA bo uporabila informacije, ki so že na voljo in določajo podlago za spremljanje, pri čemer se bo izogibala podvajanju zahtevkov ter izkoristila obstoječe postopke in delo.

V uredbi o EUAA je zlasti navedeno, da se spremljanje izvaja *med drugim* na podlagi **analize informacij o stanju na področju azila v Uniji iz člena 5**. V skladu s tem bodo analize in raziskovalni produkti EUAA dopolnili zbiranje informacij za namene mehanizma spremljanja, s čimer se bo zmanjšalo breme za države članice, da bi ponavljale že predložene informacije. To *med drugim* vključuje informacije in analize o razvoju na področju azila, zlasti prek poročila o azilu, informacijski in dokumentacijski sistem, podatkovne zbirke sodne prakse, podatke o tem, kdo je kdo na področju mednarodne zaščite, sistem za posodabljanje razmer itd., analizo podatkov in raziskave prek analitičnih in raziskovalnih izdelkov ter informacije, izmenjane v okviru sistema za zgodnje opozarjanje in pripravljenost (EWPS) itd.

Dodatne vsebinske informacije ustreznih deležnikov

Uredba določa, da lahko EUAA upošteva informacije, ki so na voljo od drugih ustreznih deležnikov, vključno z:

UNHCR

UNHCR je v tej uredbi izrecno naveden kot vir informacij.

Medvladne organizacije ali organi

Uredba predvideva zbiranje informacij od ustreznih medvladnih organizacij⁶ s poudarkom na institucijah in organih Evropske unije, vključno z agencijami. EUAA bo vzpostavila redne stike s Komisijo ter ustreznimi agencijami za pravosodje in notranje zadeve (kot sta Evropska agencija za mejno in obalno stražo ter Agencija za temeljne pravice) v okviru izmenjave informacij za namene spremljanja.

Če so v državi članici prisotne mednarodne organizacije, ki pokrivajo področja migracij in azila v pregledovanih državah članicah, lahko EUAA zaprosi za dodatne informacije. Informacije se lahko zbirajo na organiziranih srečanjih ali v pisni obliki.

⁶ Medvladna organizacija je organizacija, ki jo sestavljajo predvsem suverene države ali druge medvladne organizacije. Medvladne organizacije so ustanovljene s pogodbo ali drugim sporazumom, ki deluje kot listina o ustanovitvi skupine. Primeri vključujejo Združene narode, Svet Evrope in Evropsko unijo. Vir: <https://www.informea.org/en/terms/intergovernmental-organization>. Za namene spremljanja se lahko okvirno štejejo za pomembne naslednje medvladne organizacije.

Druge ustrezne organizacije na podlagi njihovega strokovnega znanja in izkušenj.

Nacionalne neodvisne organizacije in/ali organi ter organizacije civilne družbe spadajo na področje *drugih ustreznih organizacij na podlagi njihovega strokovnega znanja*, ki lahko služijo kot dodatni vir informacij. V skladu s tem lahko EUAA za namene posebnega postopka spremljanja od ustreznih organizacij ali organov zahteva dodatne informacije in usklajuje zadevni postopek.

Kadar so potrebne pisne povratne informacije, se pripravi ustrezen obrazec za povratne informacije deležnikov o spremljanju v skladu z objektivnimi merili, odvisno od obsega spremljanja.

Nacionalne neodvisne organizacije in/ali organi

Nacionalne neodvisne organizacije in/ali organi s pristojnostmi na področju migracij in azila, kot so nacionalne institucije za človekove pravice⁷ in varuhi človekovih pravic, so prav tako *ustrezne organizacije*, s katerimi se lahko agencija EUAA posvetuje *na podlagi njihovega strokovnega znanja*, saj imajo ključno vlogo pri spodbujanju in spremljanju učinkovitega izvajanja mednarodnih standardov človekovih pravic na nacionalni ravni.

Organizacije civilne družbe (OCD)

V Evropski uniji ima civilna družba pomembno vlogo pri uresničevanju vrednot, ki so skupne EU in njenim državam članicam ter so določene v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). Člen 11(2) PEU in člen 15(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) obravnavata civilni dialog in sodelovanje civilne družbe kot orodji za dobro upravljanje⁸.

Poleg tega je vloga civilne družbe pri izmenjavi informacij in združevanju znanja priznana v uredbi o EUAA (uvodna izjava 40, člen 50). V skladu s tem so organizacije civilne družbe na področju migracij in azila *ustrezne organizacije na podlagi njihovega strokovnega znanja*, ki lahko zagotovijo dragocene informacije. Zato lahko EUAA organizacije civilne družbe, ki delujejo na področju mednarodne zaščite na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, ravni Unije ali mednarodni ravni zaprosi za dodatne informacije.

Pri opredelitvi upravičenih organizacij civilne družbe se bodo po analogiji upoštevala merila, priložena k [Sklepu upravnega odbora št. 111 z dne 23. junija 2022 o ustanovitvi in sestavi posvetovalnega foruma ter pogojih za posredovanje informacij](#).

Poleg tega bodo za nadaljnje zagotavljanje preglednega postopka organizacije civilne družbe, ki zagotavljajo informacije za namene spremljanja, bodisi:

- član posvetovalnega foruma EUAA ali

⁷ [Pariška načela ZN](#) v zvezi s statusom nacionalnih institucij za spodbujanje in varstvo človekovih pravic določajo minimalne mednarodne standarde za ustanovitev nacionalnih institucij za človekove pravice. Za več glejte FRA [Močne in učinkovite nacionalne institucije za človekove pravice – izzivi, obetavne prakse in priložnosti](#), 21. januar 2021; Agencija Evropske unije za temeljne pravice, [posodobitev iz junija 2022 – Akreditacijski status in mandati nacionalnih institucij za človekove pravice](#), 29. junij 2022.

⁸ Za več glejte FRA, [Varovanje prostora civilne družbe v EU – ključne ugotovitve in mnenja agencije FRA](#), 19. avgust 2022.

- vpisane v [register preglednosti EU](#)⁹.

Poziv za sodelovanje organizacij civilne družbe bo posredovan prek posvetovalnega foruma. Posvetovalni forum lahko nadalje razširja na dodatne organizacije civilne družbe na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski ali mednarodni ravni ter EUAA posreduje druge pomembne informacije za namene spremljanja. Tako zbrane informacije bodo analizirane, navzkrižno preverjene in kritično ocenjene v skladu z metodologijo.

⁹ Register preglednosti je zbirka podatkov, v kateri so navedene organizacije, ki skušajo vplivati na proces oblikovanja zakonodaje in izvajanja politik institucij EU. Iz registra je razvidno, za katere interese gre ter kdo in s kakšnimi sredstvi jih uresničuje. Register tako omogoča javni nadzor, saj državljanom in drugim interesnim skupinam daje možnost, da spremljajo dejavnosti lobistov. Več o tem preberite tukaj: https://commission.europa.eu/about-european-commission/service-standards-and-principles/transparency/transparency-register_en

6 Orodja za namen mehanizma spremljanja

Za ohranjanje doslednosti in zanesljivosti v postopku spremljanja se uporabljajo orodja za spremljanje. Ta orodja služijo kot sredstvo za usmerjanje dejavnosti spremljanja in zagotavljajo, da se izvajajo na standardiziran način pri različnih vrstah spremljanja.

Odvisno od vrste in obsega spremljanja se lahko uporabijo vsa ali nekatera od teh orodij. Po potrebi so možni popravki ali prilagoditve tehničnih elementov v skladu z obsegom vsakega spremljanja.

6.1 Vprašalnik za državo članico

Države članice morajo v skladu s členom 14(6) uredbe o EUAA na zahtevo EUAA izmenjati informacije, potrebne za oceno objektivnih meril, ki dopolnjujejo informacije, ki so agenciji že na voljo.

V skladu z vodilnimi načeli mora biti spremljanje, ki ga izvaja EUAA, celovito in zajemati vse vidike CEAS, hkrati pa mora biti usmerjeno v morebitne pomanjkljivosti in področja izboljšav v državi članici. Za to je potreben **uravnotežen pristop** med širino ocenjevanja in globino, v kateri so posamezne teme dodatno raziskane.

Namen vprašalnika za države članice je zbrati dovolj informacij, da se oceni, ali so objektivna merila, na podlagi katerih se izvaja spremljanje, izpolnjena. Vprašalnik lahko vključuje vprašanja za opis **izhodiščnega stanja, postopka ali rezultata postopka**. Poleg tega lahko EUAA od države članice zahteva delitev **dokumentov** in drugega gradiva, ki je pomembno za oceno objektivnih meril.

Postopek za zbiranje informacij prek vprašalnika za države članice

Vprašalnik za države članice se lahko uporablja pri vseh vrstah spremljanja. EUAA v zvezi s spremljanjem države in tematskimi spremljanji po posvetovanju z mrežo za spremljanje oblikuje **standardni vprašalnik za države članice**. V okviru ad hoc spremljanja lahko pripravi ciljno usmerjen vprašalnik, odvisno od obsega spremljanja.

Da bi se **preprečilo podvajanje** prizadevanj s strani države članice, bo EUAA v največji možni meri uporabila obstoječe informacije iz virov, kot je navedeno v [poglavju 5 Okvir za zbiranje in analizo informacij](#).

Vprašalnik za države članice bo naslovljen na **nacionalne koordinatorje spremljanja**, v kopiji pa na ustreznega člana **upravnega odbora EUAA** in njihove namestnike. Nacionalni koordinator spremljanja bo odgovoren za dostavo vprašalnika ustreznim nacionalnim deležnikom, zbiranje odgovorov in pravočasno predložitev odgovorov EUAA.

Država članica bo v zvezi z spremljanjem države in tematskim spremljanjem **obveščena vsaj dva meseca vnaprej**, kdaj ji bo poslan vprašalnik, tako da bo lahko obvestila ustrezne deležnike ter načrtovala in pripravila potrebne vire. Od trenutka obvestila bo imela država članica na voljo **vsaj tri mesece**, če gre za spremljanje države in **vsaj dva meseca**, če gre za tematsko spremljanje, **da izpolni vprašalnik**.

V okviru ad hoc spremljanja se predhodno obvestilo ne pošlje, uporabljajo pa se lahko tudi krajši časovni okviri, ki so vseeno dovolj dolgi, da država članica lahko zagotovi odgovore.

Na podlagi začetnih odgovorov in analize vzorca primerov se lahko zahtevajo dodatna pojasnila o posameznih vprašanjih. O teh **dodatnih vprašanjih** se lahko razpravlja z nacionalnim koordinatorjem spremljanja in/ali se jih predloži državi članici v pisni obliki; v tem primeru bo za izpolnitev dodatnih vprašanj določen razumen rok.

Države članice so pozvane, naj svoje odgovore in vse spremne dokumente, kolikor je to mogoče, predložijo v angleščini, ki je delovni jezik EUAA. Če država članica podpornih dokumentov ne more predložiti v angleščini, bo EUAA opravila prevod.

Sestava

Za olajšanje postopka zbiranja odgovorov na nacionalni ravni bo vprašalnik za spremljanje države razdeljen na šest področij:

1. dostop do postopka (podaja prošnje, registracija podane prošnje in vložitev prošnje za mednarodno zaščito);
2. določitev odgovorne države članice;
3. azilni postopek na prvi stopnji;
4. sprejem;
5. pritožbeni postopki (druga stopnja);
6. kontingentno načrtovanje.

Da bi dodatno olajšala izpolnjevanje vprašalnika, bo EUAA vsakemu vprašanju v največji možni meri skupaj z viri priložila **vse ustrezne informacije, ki jih je že zbrala**, kot je navedeno zgoraj (glejte [5.2 Viri informacij za namene spremljanja](#)), ob polnem spoštovanju okvira za zbiranje informacij. To bo državi članici omogočilo, da se pri odgovoru na vprašanje sklicuje na razpoložljive informacije tako, da jih dopolni, popravi, posodobi ali potrdi njihovo veljavnost.

6.2 Vzorčenje primerov

Vzorčenje primerov je ena od vrst informacij, na katerih lahko temelji spremljanje EUAA (člen 14(4) uredbe o EUAA) v podporo spremljanju države, tematskemu ali ad hoc spremljanju.

Namen analize vzorca primerov je EUAA omogočiti vpogled v to, kako se postopki izvajajo v konkretnih primerih za določeno vrsto upravnega postopka odločanja. EUAA bo na podlagi analize vzorca primerov opredelila vse točke, ki jih je treba dodatno pojasniti v pisni obliki ali med obiskom na kraju samem. Pomembnejši je pregled različnih primerov, ki lahko ponudijo smernice za nadaljnje usmerjanje spremljanja, kot pa oblikovanje vzorca, ki bi bil reprezentativen za celotno populacijo, ali uporaba tega vzorca za oblikovanje splošnih zaključkov.

V skladu z uvodno 21 uredbe o EUAA „[V]zorčenje primerov ne sme posegati v pristojnost držav članic pri odločanju o posameznih prošnjah za mednarodno zaščito in se izvaja na način, ki v popolnosti spoštuje načelo zaupnosti.“ EUAA ne bo ponovno ocenjevala posameznih dejstev primera.

Analiza vzorca primerov se bo osredotočila na naslednja vprašanja:

- Ali so bila pri odločanju o posamezni prošnji ali primeru ocenjena vsa ustrezna pravna merila iz zadevnih direktiv in uredb?
- Ali so bile pri odločanju o posamezni prošnji ali zadevi upoštevane vse postopkovne določbe iz ustreznih direktiv in uredb?
- Ali so bili upoštevani vsi ustrezni roki in ali so bili postopki, na podlagi katerih je bila sprejeta odločitev, učinkoviti?

Posebna pozornost bo namenjena vprašanju, ali so bile **posebne postopkovne potrebe in/ali potrebe glede sprejema** prepoznane in ustrezno obravnavane ter ali sta bili med obdelavo primera upoštevani **načelo zaupnosti in varstvo osebnih podatkov**.

V okviru spremljanja države se vzorčenje primerov običajno izvede v času, ki je predviden za odgovor države članice na vprašalnik, in precej pred obiskom na kraju samem.

Z državami članicami se v začetni fazi posvetuje o vzorčenju primerov, zlasti o natančni konfiguraciji (postopkih) in sestavi vzorčenja primerov.

Vrste primerov, ki bodo predmet analize vzorcev

V uvodni izjavi 21 uredbe o EUAA je navedeno: „Primerno je, da vzorčenje primerov vsebuje izbor pozitivnih in negativnih odločitev v določenem časovnem obdobju, ki so povezani z vidikom CEAS, ki se ga spremlja. Primerno je, da vzorčenje primerov temelji na objektivnih znakih, kot so stopnje ugodno rešenih prošenj za mednarodno zaščito.“

Primeri, ki so predmet analize vzorca primerov, so določeni z glavnimi upravnimi sklepi, sprejetimi pri izvajanju CEAS. Vzorčenje primerov lahko vključuje zlasti naslednje vrste odločitev:

1. dublinske postopke, vključno z odločbo o predaji in odločitvami o zahtevah za ponovni sprejem in sprejem;
2. obravnava prošnje za mednarodno zaščito;
 - a) „redni“ postopek;
 - b) postopek za ugotavljanje dopustnosti;
 - c) pospešeni postopek;
 - d) postopki na meji;
 - e) očitno neutemeljene prošnje;
3. ukinitvev, zmanjšanje ali zavrnitev podpore pri sprejemu;
4. odvzem statusa mednarodne zaščite;
5. pridržanje v skladu s členom 8 direktive o pogojih za sprejem (prenovitev).

Natančna konfiguracija primerov, ki jih je treba analizirati, bo odvisna od vrst postopkov, ki se izvajajo v državi članici, sestave števila primerov v državi članici in možnih točk pozornosti na podlagi informacij, ki jih ima EUAA že na voljo.

Posebna pozornost bo namenjena primerom otrok brez spremstva.

Sestava spisa v zadevi

Različni elementi zadevnih spisov bodo predmet analize vzorca primerov. In sicer:

- posamezna odločitve,
- vsi elementi v zvezi z uporabljenimi postopkovnimi koraki, vključno v zvezi s spoštovanjem postopkovnih jamstev,
- elementi, ki so bili upoštevani pri sprejetju določene odločitve.

Glede na vrsto upravnega postopka, v katerem se odločitev sprejme, lahko spis v zadevi sestavljajo na primer obrazci za registracijo, zapisniki razgovorov, ustrezne informacije o državi izvora (COI)¹⁰, presoja ranljivosti in obrazložena odločitve.

Tajni dokumenti se ne bi smeli deliti z EUAA kot del spisa v zadevi.

Velikost vzorca

Ob upoštevanju razpoložljivih virov in cikla programa spremljanja bo za posamezno spremljanje v državi v povprečju pregledanih 50 primerov. Natančno število se lahko razlikuje glede na število zadev v državi članici. Vsaka upravna odločba se načeloma šteje za en primer. Če ena odločba zajema več kot enega odraslega in/ali enega ali več vzdrževanih otrok, se še vedno šteje kot ena odločba.

Metoda naključnega izbora

Vzorčenje primerov temelji na naključni izbiri zadev, ki jih je treba analizirati.

EUAA lahko določi merila za filtriranje zadev, na primer na podlagi držav izvora, stopnje priznavanja¹¹, spola glavnega in/ali vodilnega prosilca ali statusa otroka brez spremstva, ob upoštevanju funkcij nacionalnega sistema za upravljanje zadev.

EUAA bo za vsako vrsto odločitve od države članice zahtevala, da posreduje seznam številke zadev, v katerih je bila ta odločitev sprejeta v preteklih šestih mesecih (za uprave z manjšim številom zadev gre lahko tudi za eno leto). Številke zadev se lahko nanašajo na število zadev, v katerih je bila sprejeta odločitev, ali na individualno številko glavnega ali vodilnega prosilca, za katerega je bila odločitev sprejeta. Če država članica navede, da takšen seznam lahko vsebuje neobvladljivo število zadev, bo EUAA dodatno zožila merila za filtriranje.

¹⁰ Če so informacije o državi izvora javno dostopne, zadostujejo sklici na ustrezni vir.

¹¹ Glejte uvodno izjavo 21 uredbe o EUAA.

EUAA bo nato s seznama naključno izbrala zadeve, ki bodo predmet analize vzorca primerov.

Varstvo osebnih podatkov in izmenjava datotek za namene vzorca primerov

V skladu s členom 31(1) uredbe o EUAA „Agencija osebne podatke obdeluje le, kolikor je to potrebno, in za naslednje namene: [...] (b) pri izvajanju vzorčenja za namene spremljanja kot je določeno v členu 14“ in v skladu s členom 31(2) iste uredbe, ki določa: „Vsaka obdelava osebnih podatkov temelji na načelu sorazmernosti in je strogo omejena na osebne podatke, potrebne za namene“.

Spoštovanje potrebnih zaščitnih ukrepov za varstvo podatkov bo temeljnega pomena za postopek vzorčenja. Države članice lahko iz spisa v zadevi izbrišejo ime prosilca in/ali neposrednih družinskih članov ter vse druge podatke, ki bi omogočili njihovo identifikacijo. Države članice lahko tudi prikrijejo ali odstranijo podatke o osebnosti, povezanim z zadevo (uradnikih, ki vodijo postopke, tolmačih itd.). Vendar je treba ohraniti osebne podatke, ki so potrebni za ustrezno analizo vzorca primerov. Pošiljanje spisov v zadevah iz države članice EUAA lahko poteka prek šifrirane e-pošte, varne platforme ali vpogleda v spis zadeve na kraju samem, in sicer po presoji države članice.

EUAA bo razvila platformo za izmenjavo datotek, da bi omogočila varno izmenjavo spisov v zadevah, hkrati pa zmanjšala tveganje kakršne koli kršitve varstva podatkov (med drugim s šifriranjem med stranko in strežnikom, večfaktorsko avtentikacijo, revizijskimi funkcijami in upravljanjem dostopa uporabnikov na podlagi potrebe po seznanitvi).

EUAA bo po prejemu spisov v zadevah dodatno zmanjšala osebne podatke, ki niso potrebni za analizo vzorca.

Državi članici bo po potrebi zagotovila seznam vseh zaposlenih, ki bodo imeli dostop do posameznih spisov.

Po zaključku spremljanja bodo vsi predloženi osebni podatki izbrisani iz datotek in map, ki jih hrani EUAA, država članica pa bo o tem obveščena.

Ureditev prevajanja

Države članice lahko izbrane spise v zadevah posredujejo agenciji EUAA v izvirnem jeziku.

Glede na relativno veliko število primerov, ki bodo analizirani, bo agencija EUAA proučila možnost, da se prevod opravi prek orodja za strojno prevajanje eTranslation, ki ga zagotovi Komisija. Orodje eTranslation lahko prevaja dokumente med vsemi 24 uradnimi jeziki EU. Na voljo je institucijam EU in drugim upravičenim organom prek varne internetne povezave. Podatki se ne posredujejo tretjim osebam. Orodje eTranslation lahko obdeluje besedila v različnih formatih (.doc, .docx, .pdf, .odt, .ott, .rtf, .txt, .xml, .html itd.).

EUAA bo za dokumente, ki jih orodje eTranslation ne more obdelati, ali dele, za katere orodje ne daje dovolj jasnih rezultatov ali v katerih analitiki vzorca primerov ugotovijo pomanjkljivosti, po potrebi zagotovila dodatne prevajalske storitve za namene analize vzorca primerov. V primeru vpogleda v spise

na kraju samem bo EUAA dala na voljo tudi prevajalca. EUAA bo stopila v stik z državo članico in jo po potrebi prosila za pojasnila, na primer glede uporabljene terminologije.

6.3 Orodja za obisk na kraju samem

Med obiskom na kraju samem bodo člani skupine strokovnjakov zbrali dodatne informacije in preverili vse zbrane informacije s pomočjo spodaj navedenih orodij in dejavnosti.

Sestanki z državo članico

Med obiskom na kraju samem bodo organizirana srečanja z nacionalnimi organi na centralni in regionalni/lokalni ravni. Organizirana bodo zlasti naslednja srečanja z vsemi nacionalnimi organi, prisotnimi na centralni ravni:

- **uvodno srečanje** na začetku obiska na kraju samem, da bi predstavili podroben program obiska na kraju samem in njegov glavni namen, izmenjavo informacij, pojasnitev načinov dela in organizacije skupine strokovnjakov, najnovejše informacije o specifičnih lokacijah, ki jih je treba obiskati, npr. pomisleke, ugotovljene med analizo pripravljanih dokumentov, ki so bili prejeti pred obiskom na kraju samem, ključna vprašanja, ki jih je treba pojasniti med obiskom na kraju samem, ter po potrebi razpravljali o možni prilagoditvi programa in morebitni prilagoditvi na podlagi potreb in omejitev, ki so se pojavile na strani EUAA in držav članic itd.
- ob koncu obiska bo organiziran **zaključni sestanek**, na katerem bodo podane informacije o dejavnostih, ki so potekale med obiskom, razjasnjene bodo vse nasprotujoče si informacije in obravnavane morebitne vrzeli v informacijah, država članica pa bo obveščena o vseh potrebnih nadaljnjih ukrepih pri pripravi ugotovitev (npr. predložitev dodatne dokumentacije v pisni obliki) in naslednjih korakih. V skladu z uredbo o EUAA bodo države članice pozvane, naj predložijo pripombe k ugotovitvam.

Po potrebi bodo načrtovani dodatni sestanki. Po potrebi bo podoben pristop uporabljen tudi za obiske na regionalni in/ali lokalni ravni. Skupino strokovnjakov vedno zavezujejo ustrezna pravila o varstvu podatkov in zaupnosti v skladu z uredbo o EUAA in veljavnim okvirom.

Srečanja z drugimi deležniki, pomembnimi za uporabo CEAS

Srečanja z drugimi deležniki, ki so pomembni za uporabo CEAS, če skupina strokovnjakov meni, da je to potrebno, so organizirana pod pogoji, opisanimi v okviru za zbiranje informacij.

Opazovalne dejavnosti

Opazovanje ustreznih delovnih postopkov, praks in zmogljivosti, ki omogočajo zbiranje neposrednih informacij o praktičnem izvajanju različnih postopkov in pogojev v zmogljivostih držav članic.

Člani skupin strokovnjakov ne smejo prekinjati ali ovirati dela uradnikov in drugega osebja, vprašanja pa morajo postavljati šele, ko uradniki/osebje končajo tekoče naloge. Pri obisku zmogljivosti in/ali organov je treba vedno spoštovati zasebnost gostov in/ali prosilcev. Če opazovanje vključuje individualni postopek, mora prosilec podati soglasje glede obsega izmenjave osebnih izjav in/ali podatkov (npr. registracija).

Strokovnjaki lahko opazovanja zabeležijo in zapiske hranijo za primerjavo do zaključka spremljanja. Fotografije se lahko uporabijo za podporo pripombam ob ustreznem upoštevanju nacionalnih omejitev in s soglasjem zadevne države članice in/ali zadevnih oseb „v skladu z veljavnimi pravili EU in nacionalnimi pravili o varstvu podatkov“. V tem primeru se bo za beleženje in shranjevanje informacij uporabljala oprema EUAA (brez uporabe zasebnih telefonov).

Razgovori

EUAA bo sodelovala z zadevno državo članico pri iskanju ustreznega osebja s strokovnim znanjem in izkušnjami, potrebnimi za namene spremljanja. Načini izvajanja razgovorov z ustreznim osebjem in/ali neuradnimi osebami ter tretjimi osebami bodo nadalje obravnavani v okviru mreže za spremljanje.

Če bodo povratne informacije in/ali izkušnje prosilcev za azil potrebne za namene obiska na kraju samem, bodo zbrane prek namenskih anonimnih orodij, kot so ankete ali posredniki.

Pri zbiranju potrebnih informacij se morajo strokovnjaki omejiti na zbiranje objektivnih podatkov, pri čemer ne smejo uporabljati sugestivnih ali provokativnih vprašanj. Razgovori in pogovori bodo potekali na spoštljiv in profesionalen način ter v duhu sodelovanja.

Vprašanja na podlagi scenarijev

Vprašanja na podlagi scenarijev kot dopolnilno orodje za zbiranje dodatnih informacij o postopkih in praksah, ki jih uporabljajo uradniki držav članic v posebnih situacijah, pomembnih za objektivna merila, ob upoštevanju položaja uradnikov in strokovnega področja. Cilj je bolje razumeti in se ravnati po veljavnih postopkih v določenih primerih (npr. povečano število prihodov), ne pa ugibati o posameznih primerih.

Dodatna dokumentacija in/ali informacije

Skupina strokovnjakov lahko pregleda ustrezno dokumentacijo, vključno z nacionalnimi in notranjimi smernicami in navodili, evidencami in (deli) sistema za vodenje spisov, če je to potrebno za namen spremljanja. Spoštuje se razvrstitev dokumentov, kot jo določi zadevna država članica.

Države članice bodo imele možnost, da po obisku na kraju samem v dogovorjenem roku predložijo dodatne informacije o morebitnih odprtih vprašanjih.

Če bodo po obisku na kraju samem potrebna dodatna pojasnila, bo prošnja državi članici poslana v pisni obliki do konca obiska in najpozneje tri dni po koncu obiska na kraju samem. Glede na zapletenost vprašanja se sprejme dogovor o razumnem časovnem okviru za povratne informacije držav članic.

Dostop do zaupnih informacij

Dostop do relevantnih zaupnih informacij je treba odobriti članom skupin, ki imajo ustrezno dovoljenje za dostop do tajnih podatkov, ki ga je izdal pristojni organ. EU zaupno ali podobno nacionalno varnostno dovoljenje se v tem kontekstu šteje za ustrezno varnostno dovoljenje. Od članov skupine strokovnjakov se pričakuje, da v okviru priprav na obisk predložijo varnostno dovoljenje, če je to potrebno. EUAA zavezuje varnostna pravila o varstvu tajnih podatkov in občutljivih netajnih podatkov iz člena 65 uredbe o EUAA.

7 Oblikovanje ugotovitev iz spremljanja in priporočil

Uredba o EUAA določa okvir za dokončno oblikovanje ugotovitev, priporočil in nadaljnje ukrepanje (člen 15(3), člen 15(4) in uvodna izjava 20).

V okviru vsakega spremljanja „izvršni direktor pošlje ugotovitve spremljanja zadevni državi članici, da ta poda pripombe in kadar je ustrezno, navede tudi svoje potrebe“. Države članice predložijo pripombe v skladu z uredbo.

Po nadomestitvi Uredbe (EU) št. 604/2013 (dubljinska uredba) v skladu s členom 73 uredbe o EUAA (v nadaljnjem besedilu: klavzula o začetku uporabe) „izvršni direktor v skladu s členom 15(4), na podlagi ugotovitev iz člena 15(3) in ob upoštevanju pripomb zadevne države članice ter ob posvetovanju s Komisijo pripravi osnutek priporočil“. Zadevna država članica predloži pripombe v rokih, predvidenih v uredbi, kot je predstavljeno v nadaljevanju.

7.1 Poročilo o spremljanju

Za zagotovitev celovite ocene ter povečanje preglednosti glede uporabljene metodologije in orodij bo za vsako spremljanje pripravljeno poročilo o spremljanju.

Poročilo o spremljanju mora biti jasno, temeljiti na dokazih, opredeliti morebitne pomanjkljivosti ter se osredotočati na izboljšave in povečanje učinkovitosti operativne in tehnične uporabe CEAS. Poročilo o spremljanju mora biti strnjeno in jedrnato ter osredotočeno na pomanjkljivosti, ki znatno vplivajo na operativno in tehnično uporabo CEAS. Izpostaviti mora tako področja, na katerih so potrebne pomembne izboljšave, kot tudi dobre prakse.

Poročilo o spremljanju bo pripravljeno v strukturirani obliki in bo vključevalo:

- **povzetek:** z izpostavljenimi ključnimi dogodki, ugotovitvami in napredkom, doseženim od prejšnjih poročil;
- **uvod:** z ozadjem in namenom poročila, vključno s splošnim opisom spremljanja EUAA, sestavo skupine strokovnjakov, politiko razširjanja in ustreznimi izjavami o omejitvi odgovornosti;
- **obseg, metode in časovni okvir spremljanja,** tj. okvir za zbiranje in analizo informacij za namene spremljanja, opis orodij za spremljanje, uporabljenih pri posameznem spremljanju (npr. vzorčenje primerov, vprašalnik za spremljanje, deležniki, ki so predložili prispevke), povzetek obiskov na kraju samem z navedenimi sestanki z organi držav članic in drugimi deležniki;
- **ugotovitve:** se nanašajo na izid ocene, s katero se opredelijo elementi in/ali področja, ki jih je treba izboljšati, da bi postopoma dosegli popolno uresničitev objektivnih meril, navedbo možnih popravilnih ukrepov, kadar je to izvedljivo, ter morebitne ugotovljene dobre prakse;
- **zaključek** povzema naslednje korake in nadaljnje ukrepe.

Poročilo o spremljanju bo po potrebi vsebovalo:

- **zahvale** organizacijam, ki so prispevale informacije za poročilo;
- **sklicevanja** na vire, uporabljene v poročilu.

Priloge se priložijo hkrati z ustreznim gradivom, za katerega skupina strokovnjakov meni, da je potrebno za podporo oceni in/ali pripravi ugotovitev ali dopolnilnih dokumentov.

7.2 Ugotovitve

Na podlagi ocene se pripravijo ugotovitve v skladu z metodologijo spremljanja. Vsaka ugotovitev se oceni ob upoštevanju njenega učinka na delovanje CEAS.

Osnutki ugotovitev

Ugotovitve vsakega spremljanja bi morale biti kratke in jedrnate ter osredotočene na ugotovljene pomanjkljivosti, izzive in področja, na katerih so potrebne izboljšave. Po potrebi bodo opredeljene tudi dobre prakse. Ugotovitve v poročilu se lahko tematsko organizirajo glede na ključne elemente ali ključne faze CEAS.

Ugotovitve so podprte z analizo, ki temelji na dokazih. Vsaka ugotovitev je predstavljena z jasnim opisom pomanjkljivosti in izzivov, podprtih z ustreznimi dokazi, ter sklicevanjem na metodologijo, uporabljeno za njeno opredelitev.

Ugotovitve bodo po možnosti vključevale navedbe možnih izboljšav, potrebnih za odpravo morebitnih pomanjkljivosti, ugotovljenih med ocenjevanjem, ob upoštevanju nacionalne organizacije posamezne države članice, in navedbo prednostnih nalog za zadevno državo članico v zvezi z učinkom na delovanje CEAS. To je lahko podlaga za priporočila.

O osnutkih ugotovitev se mora pogovoriti skupina strokovnjakov, da bi dosegla skupno razumevanje.

Postopek posvetovanja z zadevno državo članico

V skladu s členom 15(3) uredbe o EUAA izvršni direktor pošlje ugotovitve spremljanja zadevni državi članici, da lahko ta predloži pripombe, po potrebi vključno z navedbo svojih potreb. Države članice imajo za predložitev pripomb na voljo en (1) mesec od datuma prejema ugotovitev. To velja za vse vrste spremljanja.

Pripombe države članice se upoštevajo pri dokončnem oblikovanju ugotovitev. Če EUAA ali država članica meni, da je to potrebno (npr. zaradi upoštevanja dolžine, da se zagotovi popolna predstavitev stališča nacionalnih organov), bodo pripombe držav članic vključene tudi v priloge k poročilu kot samostojni dokument.

V primeru tematskega spremljanja bodo osnutki ugotovitev individualno poslani vsaki državi članici, da poda pripombe, kot je določeno v členu 15(3) uredbe o EUAA. Od začetka veljavnosti člena 15(4) do (8) uredbe o EUAA bo pripravljeno eno končno poročilo, ki bo zajemalo vse ugotovitve držav članic, da bi zagotovili dosleden in celovit pristop v skladu z obsegom tematskega spremljanja ter potrebo po horizontalnem usklajevanju in ukrepanju. Do začetka veljavnosti te faze bo EUAA upravnemu odboru predstavila tematske ugotovitve brez sklicevanja na specifične pomanjkljivosti posameznih držav članic, razen če se ne odloči drugače.

7.3 Priporočila

V skladu s členom 15(4) uredbe o EUAA „[izvršni direktor] na podlagi ugotovitev in ob upoštevanju pripomb zadevne države članice ter ob posvetovanju s Komisijo pripravi osnutek priporočil. V osnutku priporočil opredeli ukrepe, ki jih mora sprejeti zadevna država članica, po potrebi tudi s pomočjo agencije, in rok, do katerega mora zadevna država članica sprejeti morebitne potrebne ukrepe za obravnavo pomanjkljivosti ali težav z zmogljivostjo in pripravljenostjo, ugotovljenih med spremljanjem.“ Zadevna država članica bi morala imeti možnost, da agencijo zaprosi za pomoč pri izvajanju priporočil in lahko zaprosi za posebno finančno podporo iz ustreznih finančnih instrumentov Unije (uvodna izjava 20).

Osnutki priporočil se prednostno razvrstijo glede na nujnost in morebitni vpliv na delovanje CEAS.

Postopek posvetovanja z zadevno državo članico

V skladu s členom 15(4) uredbe o EUAA „[izvršni direktor] pošlje osnutek priporočil zadevni državi članici. V primeru spremljanja države in tematskega spremljanja zadevna država članica v enem mesecu od datuma prejema osnutka priporočil predloži na te pripombe.

V primerih iz člena 15(2) [*ad hoc spremljanje*] zadevna država članica poda svoje pripombe v petnajstih (15) dneh.“

Sprejetje in nadaljnje ukrepanje

Po upoštevanju pripomb zadevne države članice izvršni direktor predloži ugotovitve in osnutek priporočil upravnemu odboru. Upravni odbor sprejme priporočila z odločitvijo dveh tretjin svojih članov z glasovalno pravico.

Ko upravni odbor sprejme priporočila, bo država članica po potrebi pripravila akcijski načrt za izvajanje priporočil in ga posredovala EUAA. V akcijskem načrtu bodo podrobno opisani ukrepi in časovni raspored. EUAA lahko pri tem podpre državo članico. Država članica bo EUAA redno poročala o napredku pri izvajanju akcijskega načrta v skladu z navedenim časovnim okvirom in členom 4 uredbe o EUAA. V ta namen se lahko organizirajo dvostranska srečanja med EUAA in državo članico. EUAA poroča Komisiji. Upravni odbor je redno obveščen o napredku, doseženem pri izvajanju priporočil.

Postopek nadaljnega ukrepanja Komisije, če država članica v določenem roku ne izvede ukrepov iz priporočil agencije, kar ima resne posledice za delovanje sistema CEAS, je podrobno opisan v členih 15(4) do 15(8) uredbe o EUAA.

7.4 Politika razširjanja poročila o spremljanju

Stopnja tajnosti poročil o spremljanju bo določena v skladu s Sklepom (EU, Euratom) 2015/443¹². V nobenem primeru poročilo o spremljanju kot tako ne bo namenjeno javnemu razširjanju.

V primeru zahtev za dostop javnosti, odvisno od področja uporabe in veljavnega pravnega okvira, se agencija posvetuje z zadevno državo članico oziroma jo o tem obvesti¹³.

Za spodbujanje preglednosti bo EUAA v posvetovanju z državo članico pripravila povzetek, v katerem bodo opisani izvajanje spremljanja, glavna področja ugotovitev in priporočila za javno razširjanje. Ta povzetek je lahko na voljo v uradnem(-ih) jeziku(-ih) države članice.

O pripravi predloge za povzetek se bo še naprej posvetovalo z državami članicami prek mreže za spremljanje.

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32015D0443>.

¹³ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL L 145, 31.5.2001.

8 Postopkovni vidiki spremljanja

8.1 Pravila in načela za ustanovitev skupin strokovnjakov

8.1.1 Sestava skupin strokovnjakov

Izvršni direktor EUAA je odgovoren za ustanovitev skupin strokovnjakov (člen 47(5)(p)), ki jih sestavljajo strokovnjaki iz vrst osebja agencije, Komisije in po potrebi držav članic ter UNHCR kot opazovalec. Vendar pa odsotnost UNHCR kot opazovalca skupinam ne preprečuje opravljanja njihovih nalog (uvodna izjava 24).

Osebj e EUAA

Skupine strokovnjakov so sestavljene predvsem iz osebja agencije. Agencija prevzame splošno odgovornost in koordinacijo skupin strokovnjakov ter potrebnih priprav.

Evropska komisija

Komisija v skupinah strokovnjakov sodeluje v skladu z okvirno predlagano strukturo, navedeno v nadaljevanju. Vse stroške, povezane s sodelovanjem v skupini strokovnjakov, krije Komisija. Organizacijo potovanj za obiske na kraju samem v državah članicah, zlasti nastanitev in notranje preместitve, lahko usklajuje EUAA.

Strokovnjaki države članice

V skladu z uredbo skupino strokovnjakov sestavljajo strokovnjaki iz držav članic, kadar je to potrebno. Čeprav mehanizem spremljanja EUAA ni zasnovan kot postopek medsebojnega strokovnega pregleda, EUAA podpira dejavno sodelovanje strokovnjakov iz držav članic v skupinah strokovnjakov. Za lažje imenovanje strokovnjakov v skupinah bo sestavljen seznam strokovnjakov iz držav članic za namene spremljanja (v nadaljnjem besedilu: seznam za namene spremljanja), ki bo predstavljen v nadaljevanju (glejte [8.1.4 Vzpostavitev seznama za spremljanje](#)). Ekipam strokovnjakov ni prepovedano, da bi opravljale svoje naloge v odsotnosti strokovnjakov iz držav članic.

Strokovnjaki držav članic sodelujejo v postopkih spremljanja v svoji individualni vlogi in ne kot predstavniki svoje države članice. Zato se pri izvajanju spremljanja ne smejo posvetovati z zadevno državo članico in/ali od nje zahtevati usmeritev.

Postopek za izbiro strokovnjakov, ki bodo uvrščeni na seznam strokovnjakov držav članic za namene spremljanja, vključno z oblikovanjem in upravljanjem razporeda, povračilom stroškov, povezanih z misijo, postopkom za nominacijo in imenovanje strokovnjakov v okviru spremljanja, zaupnostjo, dejavnostmi strokovnjakov držav članic po imenovanju in osebnimi podatki, je podrobno opisan v sklepu izvršnega direktorja.

Povračila bi bila omejena na čas, porabljen med usposabljanji, obiskom na kraju samem ter morebitnim pripravljalnimi in nadaljnjim delom v prostorih EUAA, medtem ko za nobeno delo, opravljeno na daljavo iz njihove države članice, ni mogoče izplačati nadomestila¹⁴.

UNHCR kot opazovalec

UNHCR sodeluje kot opazovalec v skupinah strokovnjakov v skladu z okvirno predlagano sestavo, ki je predstavljena spodaj. Skupine strokovnjakov lahko svoje naloge opravljajo tudi v odsotnosti UNHCR kot opazovalca.

EUAA krije povračila, povezana s stroški službenih potovanj in časom, porabljenim med obiskom na kraju samem, ter morebitnim pripravljalnimi in nadaljnjim delom v prostorih EUAA, medtem ko za delo, opravljeno na daljavo, ni mogoče izplačati nadomestila. Odločitev izvršnega direktorja podrobneje pojasnjuje ta vprašanja.

8.1.2 Sestava in velikost skupin strokovnjakov

Sestava in velikost skupin sta odvisna od vrste in obsega spremljanja, kot je opisano v nadaljevanju.

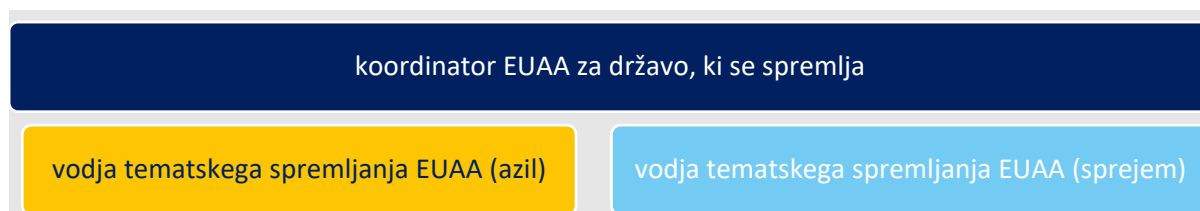
Spremljanje države

Skupino strokovnjakov za spremljanje posamezne države usklajuje višji uradnik EUAA, ki deluje kot **koordinator EUAA za državo, ki se spremlja**.

Da bi ustrezno pokrili širok spekter strokovnega znanja, potrebnega za namene spremljanja, pa tudi za boljše obvladovanje delovne obremenitve, bo skupina za spremljanje držav organizirana v posebnih **tematskih podskupinah**, ki jih bodo sestavljali strokovnjaki s področij **azila in sprejema**.

Vsako podskupino usklajuje **tematski vodja EUAA** z ustreznim strokovnim znanjem.

Slika 3. Shematična predstavitev podskupin za spremljanje

Vir: EUAA

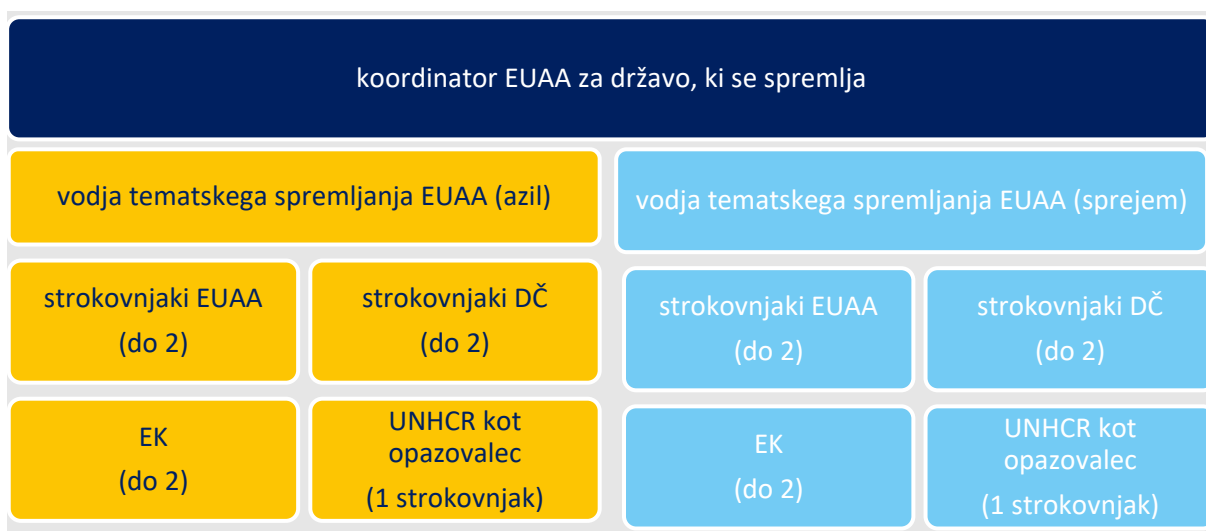
V skupini je lahko od štiri do sedemnajst strokovnjakov. EUAA lahko po potrebi in sorazmerno dodatno prilagodi velikost skupine.

¹⁴ Podobno kot prispevki držav članic v skupinah za pripravo poročil, priročnikov in orodij EUAA ter v skupinah za podporo azilu.

Skupino strokovnjakov za spremljanje države lahko okvirno sestavljajo naslednji strokovnjaki:

- tri do sedem članov osebja EUAA, vključno s koordinatorjem EUAA za državo, ki se spremlja, in dvema tematskima vodjema;
- od en do štiri strokovnjaki Komisije;
- največ štiri strokovnjaki držav članic, odvisno od skupne velikosti skupine;
- do dva strokovnjaka UNHCR kot opazovalca.

Diagram 4. Okvirna predstavitev skupine strokovnjakov za spremljanje države

Vir: EUAA

EUAA ohranja prožnost glede velikosti skupin strokovnjakov za spremljanje, da bi povečala učinkovitost in zmanjšala upravno breme.

Opredelila in prilagodila bo velikost skupine za spremljanje glede na potrebe in izzive vsakega posameznega spremljanja, velikost in migracijske tokove države članice, ki jo je treba spremljati, zapletenost njenega azilnega/sprejemnega sistema ter število lokacij, ki jih je treba obiskati na kraju samem.

Ob upoštevanju števila držav in tematskih spremljanj, načrtovanih vsako leto, bo pred vsakim spremljanjem določila sestavo skupine strokovnjakov in obvestila zadevno državo članico. Vsaki skupini strokovnjakov lahko pomaga dodatno osebje EUAA, ki nadzoruje logistiko, priprave, storitve tolmačenja itd.

Ad hoc spremljanje

Zgoraj navedena sestava skupine se bo prilagodila v skladu s posebnim poudarkom glede na resne pomisleke, ki jih bosta ugotovili EUAA ali Komisija, in bo v skladu z objektivnimi merili v celoti ali delno pokrivala pregledovana področja.

Tematsko spremljanje

Skupino strokovnjakov za posebno tematsko spremljanje usklajuje višji član osebja EUAA, ki deluje kot tematski koordinator. Poleg tega se okvirno pričakuje, da bo skupino strokovnjakov sestavljalo:

- od tri do šest članov osebja EUAA, vključno s koordinatorjem tematskega spremljanja EUAA;
- do dva strokovnjaka Komisije;
- do dva strokovnjaka držav članic;
- največ en strokovnjak UNHCR kot opazovalec.

Okvirna velikost skupine je od štiri in devet strokovnjakov. EUAA lahko po potrebi in sorazmerno dodatno prilagodi velikost skupine.

8.1.3 Ustanovitev skupine strokovnjakov

V skladu s členom 47(5)(p) in (q) uredbe o EUAA je izvršni direktor odgovoren za ustanovitev skupin strokovnjakov za namene mehanizma spremljanja in za začetek spremljanja v skladu s členom 15(2). Poleg tega izvršni direktor v skladu z zgoraj predstavljeno okvirno sestavo določi skupino strokovnjakov za vsako spremljanje, pri čemer navede:

- število članov osebja EUAA;
- število strokovnjakov držav članic, ki jih je treba imenovati;
- število predstavnikov Komisije;
- število opazovalcev UNHCR.

Skupno število članov skupine strokovnjakov bo potrjeno ob ustanovitvi skupine in sporočeno državi članici, v kateri se izvaja spremljanje.

Umik strokovnjaka države članice/preklic sodelovanja

Odpovedim udeležbe bi se bilo treba čim bolj izogibati, zlasti po tem, ko je bilo potovanje že organizirano. Do odpovedi udeležbe strokovnjaka lahko kljub temu pride zaradi utemeljenih, resnih in nepredvidenih razlogov osebne narave (kot je nenadna bolezen). Odpovedi se sporočijo s pisnim obvestilom enoti za spremljanje EUAA. Če je mogoče, se je treba izogniti umiku strokovnjaka zaradi razlogov, povezanih z delom (npr. nenadno povečanje delovne obremenitve, dokončanje pomembnega projekta).

Če se strokovnjaki držav članic umaknejo pred dokončanjem časovnega razporeda za obisk na kraju samem in pred dokončanjem potovalnih aranžmajev, lahko EUAA zaprosi za zamenjavo. Če za strokovnjaka iz države članice ni nadomestila, to ne vpliva na izvedbo obiska na kraju samem.

O spremembi je treba obvestiti državo članico.

8.1.4 Vzpostavitev seznama za spremljanje

Za namene spremljanja bo sestavljen seznam strokovnjakov iz držav članic. Seznam za spremljanje bo predstavljal rezervo strokovnjakov držav članic, ki bodo na voljo za namene mehanizma spremljanja. V zvezi s tem bo EUAA v posvetovanju z mrežo za spremljanje (glejte [poglavje 13 Vloga mreže za spremljanje](#)) pripravila predlogo obrazca za imenovanje.

Vsaka država članica lahko prostovoljno imenuje **največ pet strokovnjakov** na seznam za spremljanje v skladu s splošnimi merili, določenimi v nadaljevanju.

Če je za namene spremljanja potrebno posebno strokovno znanje, ki ga ne pokrivajo strokovnjaki držav članic, imenovani na seznam, lahko agencija objavi dodaten razpis za strokovnjake za določeno spremljanje.

Razpis za imenovanje strokovnjakov se posreduje mreži za spremljanje. Imenovanja so veljavna **dve leti** in se lahko podaljšajo. Država članica lahko imenovanje kadar koli prekliče, če merila in/ali razpoložljivost strokovnjaka prenehajo obstajati.

Ko bodo strokovnjaki iz držav članic imenovani v skupino, bodo države članice omogočile njihovo sodelovanje pri spremljanju. Države članice bi morale tudi olajšati sodelovanje strokovnjakov, imenovanih na seznam za spremljanje, na potrebnih usposabljanjih EUAA za namene mehanizma spremljanja.

Izvršni direktor določi notranja pravila, postopke in podporna orodja za upravljanje seznama za spremljanje.

8.1.5 Splošna merila za imenovanje strokovnjakov držav članic na seznam za spremljanje

Strokovnjaki držav članic, ki so uvrščeni na seznam za spremljanje, izpolnjujejo naslednja merila:

1. obsežne, **vsaj triletno** delovne izkušnje na področju CEAS na področjih, kot so splošno usklajevanje, načrtovanje, izvajanje, spremljanje in poročanje o intervencijah in/ali projektih v zvezi z azilnimi postopki ali sistemi sprejema, ocenjevanje, upravljanje postopkov, upravljanje sprejemnih centrov, ocena ranljivosti, usklajevanje z nacionalnimi organi, zagotavljanje kakovosti in ugotavljanje dobrih praks;
2. dokazano dobro poznavanje veljavnih standardov CEAS (npr. poznavanje instrumentov CEAS, praktičnih orodij EUAA itd.);
3. ustrezno znanje angleščine kot delovnega jezika agencije;
4. status zaposlenega pri nacionalnem organu.

Poleg zgoraj navedenih meril lahko izvršni direktor določi tudi druga posebna znanja in spretnosti za strokovnjake držav članic (npr. znanje jezikov, sposobnosti priprave dokumentov itd.), če se to šteje za posebno koristno pri določanju sodelovanja v postopku spremljanja.

Nacionalni koordinatorji spremljanja morajo pri imenovanju strokovnjakov na seznam zagotoviti, da so zgoraj navedena merila izpolnjena.

Države članice si prizadevajo imenovati enako število strokovnjakov s področja azilnega postopka in sprejema.

8.1.6 Usposabljanje, izbor in imenovanje v skupine strokovnjakov

Agencija bo zagotovila, da so strokovnjaki, ki sodelujejo v skupinah strokovnjakov za spremljanje, opravili usposabljanje, potrebno za njihovo sodelovanje v dejavnostih spremljanja, ki jih organizira. Po potrebi in pred imenovanjem za določeno nalogo ali ob njenem imenovanju bo strokovnjakom zagotovila usposabljanje, ki je specifično za mehanizem spremljanja.

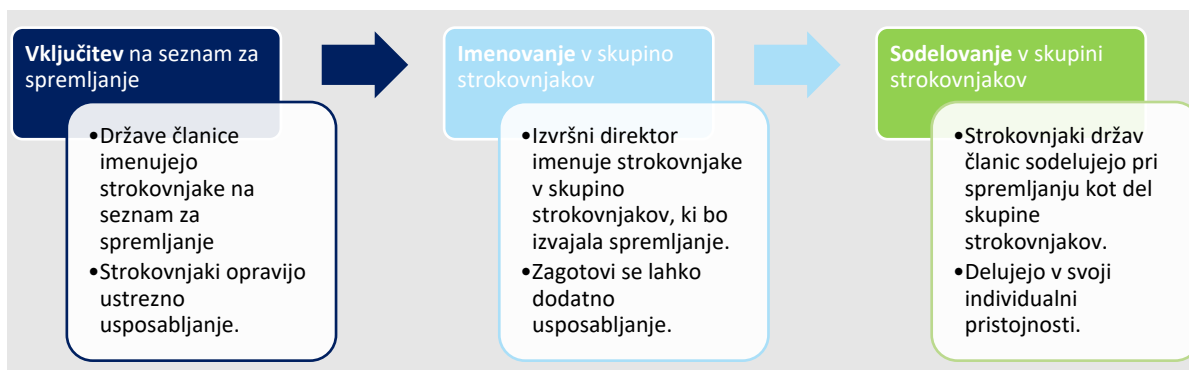
Izvršni direktor določi pravila in postopke za imenovanje strokovnjakov iz osebja agencije, strokovnjakov držav članic ter strokovnjakov Komisije in UNHCR, ki bodo del skupine strokovnjakov za posebno spremljanje. Ustrezno je treba upoštevati uravnoteženo zastopanost spolov in geografsko zastopanost ter uravnoteženo imenovanje vseh strokovnjakov iz držav članic v mehanizem spremljanja kot celote v vsakem ciklu spremljanja. Če je le mogoče, so lahko strokovnjaki iz držav članic, ki se spremljajo tisto leto ali v prvi polovici naslednjega leta, izvzeti iz skupine strokovnjakov v zadevnem letu.

EUAA in Komisija sta se zavezali, da bosta sodelovali pri dejavnostih spremljanja z visoko izkušenim osebjem kot člani. Pri njihovem imenovanju za člane skupine strokovnjakov je treba ustrezno upoštevati ustrezne delovne izkušnje in strokovno znanje.

Strokovnjaki držav članic ne smejo biti del skupine strokovnjakov, ki izvajajo spremljanje v državi, v kateri so zaposleni (vključno z osebjem na neplačanem dopustu, napotenimi nacionalnimi strokovnjaki), in/ali državi, katere državljanstvo imajo, če imajo dvojno državljanstvo ali na podlagi prejšnjega državljanstva.

Poleg rednih ukrepov za preprečevanje navzkrižja interesov in v podporo **nepristranskosti** skupine strokovnjakov je treba upoštevati „obdobje ohlajanja“ najmanj treh let po tem, ko je bil član skupine strokovnjakov zaposlen ali je delal (vključno kot izvajalec ali pogodbenik) za nacionalno upravo, ki se pregleduje, in/ali na področju azila (npr. za nevladno organizacijo ali kot odvetnik, neposredno vključen v nacionalni postopek itd.) v državi članici, ki se pregleduje, preden lahko sodeluje pri spremljanju zadevne države članice. Enaka omejitev bo veljala za strokovnjake držav članic, ki jih EUAA napoti kot del skupine za podporo azilu, in sicer glede na državo članico, v katero so napoteni.

Slika 5. Shematska predstavitev postopka za sodelovanje strokovnjakov držav članic v skupinah strokovnjakov

Vir: EUAA

8.1.7 Izvajanje

Izvršni direktor bo določil kodeks ravnanja za skupine strokovnjakov, vključno z morebitnim podpornim osebjem (npr. tolmači).

Nadaljnje podrobnosti v zvezi z izvajanjem metodologije za skupine strokovnjakov se sprejmejo z enim ali več sklepi izvršnega direktorja.

8.2 Praktična navodila za obisk na kraju samem

8.2.1 Splošna pravila za organizacijo obiskov na kraju samem

Spremljanje poteka v tesnem sodelovanju z državo članico, kar olajša vse obiske na kraju samem, ki se izvajajo za namene mehanizma spremljanja. V primeru ad hoc spremljanja, kot je predvideno v členu 15(2), agencija opravi obiske, napovedane v zadnjem trenutku.

EUAA o vsakem takem obisku dovolj zgodaj obvesti zadevne države članice.

Obiski na kraju samem se organizirajo v sodelovanju z zadevno državo članico v skladu z letnim programom spremljanja (glejte [poglavje 11 Program spremljanja: struktura in merila za razvrščanje v skupine](#)). Agencija izvede vse potrebne pripravljalne dejavnosti, da zagotovi učinkovito organizacijo obiskov na kraju samem. Obseg obiska na kraju samem se določi na podlagi zbranih informacij pri pripravi postopka spremljanja.

Agencija pripravi **osnutek dnevnega reda** za obiske na kraju samem, v katerem navede:

- trajanje, predviden obseg in časovni raspored obiska na kraju samem;
- nacionalni organ, s katerim se je treba posvetovati med obiskom na kraju samem v okviru postopka usklajevanja, ki ga vodi država članica;
- srečanja, ki jih organizira EUAA/skupina strokovnjakov z drugimi ustreznimi deležniki;

- seznam krajev, ki jih je treba obiskati, npr. sprejemne zmogljivosti¹⁵, centre za pridržanje, ki se uporabljajo za namene člena 8 direktive o pogojih za sprejem, mejne točke, točke za registracijo itd. ter načrtovane dejavnosti. Po posvetovanju z državo članico lahko skupina strokovnjakov med obiskom na kraju samem na podlagi informacij, zbranih med obiskom na kraju samem, zaprosi za obisk in ogled dodatnih krajev;
- kolikor je mogoče, imena skupine strokovnjakov.

Z zadevno državo članico se bo posvetovalo v zvezi z osnutkom dnevnega reda:

- vsaj šest tednov pred načrtovanim obiskom na kraju samem;
 - 72 ur pred izvedbo obiska, napovedanega v kratkem roku, na kraju samem.

Država članica, ki se spremlja, pomaga skupini strokovnjakov pri opravljanju njenih nalog med obiskom na kraju samem.

Med spremljanjem je treba vedno upoštevati **vprišanja varnosti in zaščite** ter zagotoviti zaščitne ukrepe. Država članica gostiteljica mora skupino obvestiti o vseh potrebnih elementih, ki se nanašajo na posebna vprišanja varnosti, zaščite in varovanja, ki se lahko pojavijo med obiskom (npr. obisk v zaprtih centrih), in ji dati navodila o pravilih, ki jih je treba upoštevati, ter o vseh zahtevanih formalnostih in/ali morebitnih omejitvah. EUAA je odgovorna za varnost skupin strokovnjakov.

V primeru nenadnih in izrednih okoliščin (npr. izredni dogodki, naravne nesreče itd.) se lahko program obiska zadevnih lokacij na kraju samem po posvetovanju z državo članico spremeni in prilagodi tem okoliščinam.

Tolmačenje

Delovni jezik skupine strokovnjakov je angleščina.

Na sestanke in/ali dodatne kraje, ki jih je treba obiskati, npr. sprejemne objekte, centre za registracijo itd., bodo skupino strokovnjakov spremljali tolmači, ki jih bo zagotovila EUAA, da se zagotovi izvajanje ustreznih dejavnosti (npr. razgovori itd.). Tolmačenje bo po potrebi zagotovila EUAA.

Organizacija potovanj

Agencija usklajuje potrebne potovalne aranžmaje, vključno z notranjimi potovanji v državi članici (npr. potovanja med lokacijami v različnih regijah/provincah itd.) in nastanitvijo v zadevni državi članici. Povračilo potnih stroškov in stroškov nastanitve bo organizirano v skladu s „pravili za strokovnjake“ (glejte ustrezni končni dokument).

¹⁵ Kadar agencija EUAA nima popolnega seznama lokacij/zmogljivosti zadevne države članice, se z zadevno državo članico dvostransko vzpostavi postopek, ko se začne proces zbiranja informacij za opredelitev ustreznih lokacij/zmogljivosti (glejte časovni razpored 6.1). Kadar država članica navede, da seznam lahko vsebuje neobvladljivo število lokacij/zmogljivosti, bo EUAA v posvetovanju z njo zagotovila merila za filtriranje lokacij.

Prostori za sestanke

Država članica, ki je predmet spremljanja, mora zagotoviti prostore za sestanke za organizacijo srečanj z nacionalnimi organi ali v pripravljalni fazi navesti, kje tovrstni prostori niso na voljo. V tem primeru si bo EUAA prizadevala za drugačno rešitev.

Za sestanke z drugimi deležniki bo agencija prevzela ustrezne stroške za prostor za sestanek.

9 Posebni okvir za kontingentno načrtovanje

Ocena zmogljivosti in pripravljenosti držav članic za obvladovanje razmer nesorazmernega pritiska je osrednji cilj pristojnosti EUAA v zvezi s spremljanjem.

Azilni postopki in sprejemni sistemi so nenehno pod vplivom nestalnega pritoka prosilcev za mednarodno zaščito. Ne le povečani pritoki, temveč tudi negativni trendi lahko pomenijo resne izzive za azilne in sprejemne organe. Zato morajo biti ti sposobne hitro povečevati in zmanjševati obseg sredstev in zmogljivosti. Zlasti med zmanjševanjem zmogljivosti morajo organi znati ohraniti znanja o zelo zapletenih postopkih in imeti na voljo mehanizme za hitro povečanje virov in zmogljivosti v primeru ponovnega povečanja pritoka.

Poleg tega morata pripravljenost in kontingentno načrtovanje temeljiti na učinkoviti organizaciji vsakodnevnih postopkov, ki se odzivajo na spremembe in jih je mogoče nadgraditi. Nadgradljivost pomeni, da postopka ni mogoče zlahka zaustaviti, kadar se razširi, na primer zaradi pomanjkanja prostora in virov ali omejenega poslovnega časa ali uradnih ur.

Zato zmogljivost in pripravljenost držav članic za obvladovanje razmer dodatnega migracijskega pritiska v azilnih postopkih in sprejemnih sistemih nista odvisni le od dobrih kontingentnih načrtov, temveč tudi od vsakodnevne organizacije postopkov v upravi.

Spremljanje zmogljivosti in pripravljenosti držav članic, ki ga izvaja EUAA, bo zato temeljilo na dveh stebrih: prvič, zmogljivosti, učinkovitosti in odzivnosti tekočih dnevnih postopkov ter, drugič, obstoju in delovanju kontingentnih načrtov za hiter in učinkovit odziv na različne scenarije nesorazmernega pritiska.

S spremljanjem zmogljivosti in pripravljenosti držav članic za obvladovanje razmer nesorazmernega pritiska si bo EUAA prizadevala za skladnost z metodami in smernicami za izvajanje, oblikovanimi v okviru načrta za pripravljenost na migracije in migracijske krize.

Učinkovitost in odzivnost azilnih in sprejemnih sistemov

V zvezi z zmogljivostjo, učinkovitostjo in odzivnostjo postopkov bo spremljanje v skladu z objektivnimi merili OVR1, OVR2, OVR3, REC6, REC7 in DUB5 osredotočeno na naslednje štiri elemente.

1. Razpoložljivost in zmogljivost bistvenih **človeških virov v azilnih postopkih**, in sicer: uradnih oseb za registracijo (registracija podaje in vložitve prošnje), uradnikov za vodenje primerov (uradnih oseb, ki vodijo razgovore in nosilcev odločanja), uradnih oseb za dublinsko uredbo, tolmačev/prevajalcev in podpornega osebja, potrebnega za organizacijo razgovora, obveščanje o odločitvi in izdajo ustrezne dokumentacije.
2. Razpoložljivost in zmogljivost **sprejemnih mest in bistvenih človeških virov**, in sicer uradnih oseb za sprejem, vključno z osebjem, pristojnim za prepoznavanje posebnih potreb glede sprejema, in tolmačev/prevajalcev.
3. Učinkovitost obstoječih postopkov, med drugim:

- učinkovitost postopka od registracije podaje prošnje za mednarodno zaščito in vložitve, če se uporablja to razlikovanje, samega postopka registracije in vložitve ter napotitve na dublinski postopek, če je ustrezno;
 - učinkovitost postopka predaje od registracije podaje prošnje do sprejema (če je ustrezno);
 - učinkovitost mehanizma za prepoznavanje, ocenjevanje in odzivanje za prosilce s posebnimi potrebami glede sprejema in postopkov, vključno z otroki brez spremstva;
 - učinkovitost postopka za določitev odgovorne države članice in učinkovito izvajanje dublinskih predaj;
 - učinkovitost postopka načrtovanja in vodenja osebnega razgovora;
 - učinkovitost postopka odločanja in upravljanje delovnih postopkov odločanja, vključno s pritožbenimi postopki;
 - učinkovitost postopka za dodelitev sprejemnih mest (vstop in izstop).
4. Notranji nadzor morebitnih neučinkovitosti in ozkih grl, zlasti zaostankov:
- v azilnih postopkih, povezanih s ključnimi koraki v postopku, kot je število primerov, ki čakajo na osebni razgovor, ali število primerov, v katerih je bil opravljen razgovor, vendar še ni bila sprejeta odločitev, in razlogi za to;
 - v sprejemnih sistemih, povezanih s ključnimi koraki v postopku, kot je dodelitev materialnih virov za sprejem ali postopek ob odhodu iz sprejemnih zmogljivosti.

Kontingentno načrtovanje

V skladu z objektivnimi merili se bo spremljanje EUAA osredotočalo na štiri elemente, povezane s kontingentnim načrtovanjem v državah članicah.

1. **Obstoj kontingentnega načrtovanja** v zvezi z azilnimi postopki in sprejemnimi sistemi, zlasti njihov status, bistvene sestavine, njihova prožnost in učinkovitost, njihova povezanost z drugimi načrti kriznega upravljanja ter poznavanje načrtov s strani zadevnega osebja, vključno z njihovo pripravljenostjo za njihovo uporabo. V zvezi s tem bo EUAA ocenila mehanizme in zmogljivosti za hitro povečanje človeških virov in postopkov po potrebi, kar lahko vključuje pripravljenost držav članic, da jo zaprosijo za operativno in tehnično pomoč in slednje vključijo v okvir kontingentnega načrtovanja. In sicer:
 - mehanizme in načrte za povečanje števila bistvenih človeških virov po potrebi; zagotavljanje ustreznega financiranja, hitre poti zaposlovanja in/ali načrte za aktiviranje kadrovske rezerve, hitre in/ali ciljno usmerjene programe usposabljanja brez poseganja v potrebo po ustreznem usposabljanju;
 - hitre mehanizme za javno naročanje ali načrte za povečanje logističnih virov, potrebnih za napotitev dodatnega osebja, ter možnost nadgraditve in/ali hitrih mehanizmov za javno naročanje ter načrtov za hitro povečanje števila razpoložljivih sprejemnih zmogljivosti ob upoštevanju morebitnih izjemnih načinov zagotavljanja materialnih pogojev za sprejem v skladu s členom 18(9) direktive o azilnih postopkih (prenovitev) in zaloge materiala.
2. Redno **pregledovanje ali testiranje**, po potrebi pa tudi prilagajanje in posodabljanje postopka kontingentnega načrtovanja in pripravljenosti.
3. Mehanizme pregleda ali nadzora, da se redno oceni, ali je prišlo do okoliščin, ki upravičujejo aktivacijo scenarija kontingentnega načrta.
4. **Mehanizme usklajevanja** za upravljanje, aktiviranje in vodenje izvajanja kontingentnih načrtov na podlagi opredeljenih okoliščin.

Kadar se kontingentni načrti ali ukrepi v zvezi z azilom in sprejemom nanašajo na širši nacionalni sistem za krizno upravljanje ali so vanj vključeni, se spremljanje izvaja brez poseganja v nacionalni sistem za krizno upravljanje.

Praktični koraki za spremljanje kontingentnega načrtovanja.

V skladu s členom 14(6) uredbe o EUAA, države članice agenciji na njeno zahtevo posredujejo informacije o svojem kontingentnem načrtovanju za ukrepe, ki jih je treba sprejeti za obvladovanje morebitnega nesorazmernega pritiska na njihov azilni ali sprejemni sistem.“

V zvezi s tem lahko EUAA zahteva informacije o zmogljivostih in kontingentnih načrtih ali pa te načrte posreduje sama v obliki standardiziranega vprašalnika.

Skupine strokovnjakov lahko med obiskom na kraju samem:

- pregledajo obstoječe kontingentne načrte na kraju samem v skladu s katero koli stopnjo tajnosti, ki se uporablja za določen dokument;
- opravijo razgovore s ključnimi deležniki kontingentnega načrta in odgovornimi enotami za usklajevanje odzivanja na krize na nacionalni ravni;
- neobvezno, odvisno od soglasja države članice, simulirajo delovanje kontingentnega načrta skupaj s ključnimi deležniki na nacionalni ravni. Ključnim deležnikom se predstavi poseben scenarij, na katerega morajo oblikovati odzivne ukrepe in konkretne korake, ki jih je treba sprejeti za izvajanje ukrepov. Na koncu udeleženci ocenijo učinkovitost svojega načrta odzivanja ter opredelijo možne prednosti in slabosti, ki jih je treba obravnavati.

10 Posebni okvir za ad hoc spremljanje

Splošni cilj ad hoc spremljanja je, podobno kot pri spremljanju držav in tematskem spremljanju, opredelitev morebitnih pomanjkljivosti v azilnih in sprejemnih sistemih držav članic ter morebitnih težav v zvezi z zmogljivostjo in pripravljenostjo za obvladovanje razmer nesorazmernega pritiska, z namenom, da bi se povečala učinkovitost teh sistemov.

Če se na podlagi analize informacij pojavijo „resni pomisleki“, se bo sprožilo ad hoc spremljanje. Resni pomisleki morajo temeljiti na konkretnih in zanesljivih informacijah, morebitni negativni vpliv pomanjkljivosti ali težav z zmogljivostjo in pripravljenostjo na delovanje azilnega ali sprejemnega sistema države članice pa mora biti znaten. Vendar pomislek pomeni, da zadevnih pomanjkljivosti ali težav z zmogljivostjo in pripravljenostjo ni treba obravnavati, saj so bili ugotovljeni pred odločitvijo o začetku spremljanja, in so razlog ad hoc obiska za namene spremljanja.

Prvič, informacije, na katerih temeljijo pomisleki, morajo biti **konkretne in zanesljive**. EUAA izpeljuje zadevne informacije iz analize položaja na področju azila v Uniji, ki jo izvede v skladu s členom 5 svoje uredbe¹⁶. Upoštevala se bodo poročila uradnikov za zvezo EUAA, ki „redno zagotavljajo poročila izvršnemu direktorju o stanju na področju azila v zadevni državi članici in njeni zmogljivosti, da učinkovito upravlja svoje azilne in sprejemne sisteme“ (člen 7(4)(f)). „Kadar v poročilih ... kateri od vidikov v zvezi z zadevno državo članico zbuja pomisleke, izvršni direktor to državo članico o tem obvesti brez odlašanja. Ta poročila se upoštevajo za namene mehanizma spremljanja iz člena 14 in se posredujejo zadevni državi članici.“ (Člen 7(4) uredbe o EUAA). Vse informacije, ki bi lahko povzročile resne pomisleke, bodo ocenjene glede na njihovo objektivnost in, kolikor je mogoče, navzkrižno preverjene z drugimi viri informacij, da se zagotovita njihova točnost in ustreznost v skladu z okvirom za zbiranje in analizo informacij (glejte [poglavje 5 Okvir za zbiranje in analizo informacij](#)).

Drugič, morebitni vpliv pomanjkljivosti ali kakršnih koli težav z zmogljivostjo in pripravljenostjo bi moral biti pomemben v takšnem obsegu, da bi lahko to imelo bistvene posledice za delovanje azilnega in sprejemnega sistema države članice kot celote.

EUAA bo upoštevala vse razpoložljive informacije o ukrepih, ki jih je država članica že sprejela za izboljšanje razmer.

¹⁶ Člen 5(1) uredbe o EUAA: „Agencija zbira in analizira informacije o stanju na področju azila v Uniji in v tretjih državah, če bi to lahko vplivalo na Unijo, vključno z najnovejšimi informacijami o temeljnih vzrokih, tokovih migrantov in beguncev, prisotnosti mladoletnikov brez spremstva, skupni sprejemni zmogljivosti in potrebah po preselitvi tretjih držav ter morebitnih prihodih velikega števila državljanov tretjih držav, ki bi lahko povzročili nesorazmeren pritisk na azilne in sprejemne sisteme držav članic, da se zagotovi pravočasno in zanesljivo obveščanje držav članic ter opredelijo morebitna tveganja za azilne in sprejemne sisteme držav članic. V namen iz prvega pododstavka tega odstavka Agencija tesno sodeluje z Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo in po potrebi upošteva analizo tveganja, ki jo izvede Evropska agencija za mejno in obalno stražo v skladu s členom 29 Uredbe (EU) 2019/1896, da zagotovi najvišjo raven usklajenosti in zbliževanja informacij, ki jih zagotavljata Agencija in Evropska agencija za mejno in obalno stražo.“

Koraki za začetek izvajanja ad hoc spremljanja

V primeru resnih pomislekov, zaradi katerih je treba začeti ad hoc spremljanje, se EUAA posvetuje s Komisijo. V skladu s členom 15(2) uredbe o EUAA lahko agencija začne ad hoc spremljanje na zahtevo Komisije.

Izvršni direktor EUAA je odgovoren za začetek ad hoc spremljanja. Država članica bo čim prej obveščena, da se bo na podlagi resnih pomislekov začelo ad hoc spremljanje. Te informacije vključujejo podatek, ali se spremljanje začne na pobudo EUAA ali na zahtevo Komisije, razloge za začetek spremljanja in vidike CEAS, ki bodo predmet ad hoc spremljanja in ki bodo odločilni za obseg spremljanja. Obvestila bodo naslovljena na nacionalnega koordinatorja spremljanja, v kopiji pa na zadevnega člana upravnega odbora EUAA in njegove namestnike.

EUAA lahko opravi v kratkem roku napovedane obiske v podporo ad hoc spremljanju. Država članica bo obveščena 72 ur pred obiskom, napovedanim v kratkem roku. Pred obiskom bo načrtovan tudi sestanek z nacionalnim koordinatorjem spremljanja in odgovornimi organi.

V podporo ad hoc spremljanju lahko EUAA zadevni državi članici pošlje seznam specifičnih vprašanj. Rok za odgovor na vprašanja bodo dovolj dolgi, da država članica razumno predloži odgovor.

Države članice bodo imele možnost, da po obisku na kraju samem v dogovorjenem roku predložijo dodatne informacije o morebitnih odprtih vprašanjih.

Posebne praktične ureditve, ki se uporabljajo za ad hoc spremljanje

Agencija opravi obiske, napovedane v kratkem roku, za namene ad hoc spremljanja. Ad hoc spremljanje ni vključeno v večletne ali letne programe in se izvaja poleg njih.

Kot je opisano zgoraj, izvršni direktor obvesti zadevno državo članico, in sicer najpozneje 72 ur vnaprej. Predhodno obvestilo je treba poslati v pisni obliki (**po elektronski pošti**) nacionalnemu koordinatorju spremljanja **in namestniku** ter ustreznemu članu upravnega odbora **in namestniku**, agencija pa se mora nato nemudoma prepričati, da so informacije prejete.

Glede na to, da je obisk nujen, je za pripravo podrobnega dnevnega reda odgovorna izključno agencija. Ko bo država članica obveščena, se bo agencija z njo posvetovala o časovnem razporedu in podrobnem programu ter upoštevala njene morebitne pripombe v zvezi s tem.

Zato je logistično breme na agenciji, ki prevzame usklajevanje vseh potrebnih ureditev in mora zagotoviti razpoložljivost usposobljenih tolmačev za podporo skupine strokovnjakov.

Na splošno se priprava in izvajanje obiskov, napovedanih v kratkem roku, razlikujeta od rednih obiskov na kraju samem, saj

- je začetna faza lahko zelo kratka;
- so podrobne naloge skupine strokovnjakov in osnovne informacije skupini strokovnjakov na voljo v kratkem roku (pripravljalni sestanki) in

- se zbiranje informacij prilagodi. V zvezi s tem se lahko vprašalnik za spremljanje zadevni državi članici predloži v krajšem roku ali pa se izpusti. Kljub temu lahko država članica po potrebi zagotovi dodatne informacije in/ali odgovore po obisku.

Obisk na kraju samem, napovedan v kratkem roku, zahteva od skupine strokovnjakov in zadevne države članice veliko prožnost in prilagodljivost. Skupina strokovnjakov mora biti ustanovljena v skladu s splošnimi pravili za strokovnjake, vendar bodo podrobnosti obiska na voljo šele, ko bo zadevna država članica o tem obveščena.

11 Program spremljanja: struktura in merila za razvrščanje v skupine

V skladu s členom 15(1) uredbe o EUAA „upravni odbor na podlagi predloga izvršnega direktorja in ob posvetovanju s Komisijo sprejme program za namene mehanizma spremljanja iz člena 14 (v nadaljnjem besedilu: program spremljanja).

Za zagotovitev preglednosti in predvidljivosti mehanizem spremljanja za operativno in tehnično uporabo skupnega evropskega azilnega sistema temelji na **petletnem ciklu spremljanja** (v nadaljnjem besedilu: cikel spremljanja), določenem v večletnem programu spremljanja, dopolnjenem z letnim programom spremljanja za vsako od petih koledarskih let.

Večletni program spremljanja določa:

- začasni seznam držav članic, ki jih je treba spremljati v skladu s točko (a) člena 15(1) uredbe o EUAA (spremljanje držav) v vsakem od petih let cikla spremljanja. Vsaka država članica se spremlja vsaj enkrat na pet let. Natančen vrstni red in časovni razpored spremljanja držav v določenem letu bosta določena v letnem programu spremljanja;
- začasno število tematskih spremljanj izvajanja tematskih ali posebnih vidikov CEAS v vseh državah članicah v skladu z uredbo in kolikor jih je mogoče napovedati. Točno število in teme za tematska spremljanja bodo določeni v letnem programu spremljanja.

V letnem programu spremljanja se nato potrdi:

- države članice, v katerih se bodo v naslednjem letu izvajale dejavnosti spremljanja držav, skupaj z vrstnim redom in začasnim časovnim razporedom obiskov na kraju samem v sodelovanju z zadevnimi državami članicami, ter
- natančno število in teme tematskih spremljanj skupaj z začasnim časovnim razporedom.

Upravni odbor EUAA sprejme letni program spremljanja do 30. junija predhodnega leta.

V primeru *višje sile*¹⁷ se program prilagodi v dogovoru z zadevnimi državami članicami, ne da bi moral upravni odbor ponovno sprejeti posodobljeni program. Agencija o tem ustrezno obvesti upravni odbor.

¹⁷ „Višja sila“ se nanaša na okoliščine, na katere agencija in države članice ne morejo vplivati v skladu s pravom EU in sodno prakso Sodišča Evropske unije. V zadevi *Busseni* je Sodišče *višjo silo* opredelilo kot „neobičajne okoliščine, ki onemogočajo izvedbo zadevnega dejanja. Čeprav ne predpostavlja popolne nemožnosti, pa zahteva neobičajne težave, ki niso odvisne od volje zadevne osebe in so očitno neizogibne, tudi če je zagotovljena vsa potrebna skrbnost.“ Sodba sodišča (drugi senat) z dne 9. februarja 1984. *Acciaierie e Ferriere Busseni S.p.A. proti Komisiji Evropskih skupnosti. Zadeva 284/82. Poročila Evropskega sodišča 1984 -00557, identifikator ECLI: ECLI:EU:C:1984:47.*

11.1 Spremljanje držav: združevanje držav članic v skupine

Za določitev vrstnega reda, po katerem se spremljajo države članice za namene spremljanja držav, se upošteva vrstni red, po katerem države članice predsedujejo Svetu EU, kot je določen v [Sklepu Sveta \(EU\) 2016/1316 z dne 26. julija 2016](#).

V zvezi s tem je začasni petletni cikel spremljanja države oblikovan na naslednji način:

Slika 6. Shematična predstavitev združevanja držav članic v skupine za spremljanje držav

1. leto	2. leto	3. leto	4. leto	5. leto
Nizozemska	Avstrija	Portugalska	Španija	Litva
Slovaška	Romunija	Slovenija	Belgija	Grčija
Malta	Finska	Francija	Madžarska	Italija
Estonija	Hrvaška	Češka	Poljska	Latvija
Bolgarija	Nemčija	Švedska	Ciper	Luksemburg
			Irska	

Vir: EUAA

V zgornjem razporedu sta navedena vrstni red in časovni razpored spremljanja držav. Manjše spremembe so lahko odvisne od tega, v kateri državi članici se bo izvajalo pilotno spremljanje, potreba storitve in dejanske hitrosti izvajanja.

Natančen vrstni red in časovni razpored obiskov na kraju samem za spremljanje držav v določenem letu bosta določena v letnem programu spremljanja.

EUAA si bo prizadevala, da bi se izognila načrtovanju spremljanja države, če bi sovpadlo s šestmesečnim predsedovanjem Svetu EU zadevne države članice. EUAA bo v največji možni meri in ob polnem spoštovanju pravila petletnega cikla pri načrtovanju obiska na kraju samem upoštevala tudi sodelovanje države članice v „triu predsedstev“ Sveta EU.

11.2 Tematsko spremljanje: letni program tematskega spremljanja

Za namene mehanizma spremljanja tematsko spremljanje omogoča spremljanje tematskih ali posebnih vidikov CEAS v vseh državah članicah.

Organizacija tematskega spremljanja je opredeljena v letnem programu spremljanja do 30. junija leta pred letom, na katerega se program nanaša, pri čemer je opredeljena glavna tema tematskega(-ih) spremljanja (spremljanj).

Tematsko spremljanje se začne na podlagi predloga izvršnega direktorja in ob posvetovanju s Komisijo. Ta predlog bi bil pripravljen ob upoštevanju razpoložljivih sredstev in predhodno ugotovljene potrebe

po takšnem spremljanju v državah članicah. Mreža za spremljanje lahko EUAA opozori na temo posebnega pomena za tematsko spremljanje.

Da bi se izognili podvajanju, bo tematsko spremljanje v največji možni meri vključeno v spremljanje države tistih držav članic, ki jih je treba spremljati v navedenem letu.

11.3 Ad hoc spremljanje

Ad hoc spremljanje ni predmet načrtovanja niti ni odvisno od drugih dejavnosti spremljanja (tematskega spremljanja in/ali spremljanja države), organiziranih za isto obdobje.

12 Varstvo osebnih podatkov za namene mehanizma spremljanja

V skladu s členom 30 uredbe o EUAA se vsa obdelava osebnih podatkov, ki jo izvaja agencija, izvaja v skladu z Uredbo (EU) 2018/1725. Slednje se uporablja tudi v okviru mehanizma spremljanja. Zadevne odgovornosti za izpolnjevanje obveznosti glede varstva podatkov za vsak korak postopka spremljanja, v katerem se bodo obdelovali osebni podatki, bodo po potrebi podrobno opredeljene z državami članicami v okviru mreže za spremljanje.

13 Vloga mreže za spremljanje

Mehanizem spremljanja se izvaja ob posvetovanju z državami članicami.

Mreža za spremljanje EUAA (MoNet) je mreža nacionalnih koordinatorjev spremljanja in njihovih predstavnikov. MoNet je forum, ki podpira izvajanje mehanizma spremljanja, redno izmenjavo povratnih informacij in pridobivanje izkušenj iz izvajanja mehanizma spremljanja. MoNet bo imel vlogo tudi pri pregledu tehničnih vidikov izvajanja metodologije, da bi izboljšali postopke spremljanja in olajšali njihovo enotno uporabo.

Mreža vključuje:

- osebje EUAA;
- glavnega nacionalnega koordinatorja spremljanja zadevnih držav članic, ki jih zavezuje uredba o EUAA, in njegovega namestnika;
- Komisijo;
- UNHCR kot opazovalca.

Dodatne podrobnosti o delu, delovanju in vlogi so navedene v pravilniku, ki ga je pripravila EUAA.

14 Pregled metodologije spremljanja

Skupna metodologija, opisana v tem dokumentu, se lahko v prihodnosti izboljša in prilagodi spremembam zakonodajnega okvira. Vse dopolnitve ali spremembe metodologije določi upravni odbor EUAA na podlagi predloga izvršnega direktorja in po posvetovanju s Komisijo.

Predvideno je redno pregledovanje, ki bo temeljilo na ciklih, z namenom izvedbe ustreznih sprememb pred vsakim novim ciklom spremljanja.